

Tizedik mese

LAKATLAN SZIGETEN

Tudod, Dini Dani, ha valaki azt mondta volna nekem, hogy elvisz magával egy lakatlan szigetre, hát én kézzel-lábbal tiltakoztam volna. Most viszont, hogy a sors különös szeszélye csakugyan egy lakatlan szigetre vetett, semmit sem tudnék jobban sajnálni, mint ha ez kimaradt volna az életemből.

Különös, de aligha akad olyan ember, aki ne ábrándozna szívesen azon, hogy mit tenne ő, ha ilyen helyzetbe kerülne. De még azon is szívesen elmerengünk, hogy ha egy lakatlan szigetre kellene távoznunk, akkor mi lenne az a három dolog, amit feltétlenül magunkkal vinnénk. Ámde: olyan ember vajon hány akadna a világon, aki ténylegesen vállalná, hogy az óceán közepén kitegyék egy üres szigetre, és magára hagyják, akár az idők végezetéig?

Ami azonban a repülőgép-szerencsétlenséget illeti, azt bizony még így, utólag is szívesen kihagynám. Nemcsak azért, mert szinte elmondhatatlanul kegyetlen volt. Hanem azért is, kedves barátom, mert ugyan már, milyen épületes dolgot mesélhetnék én róla? Amikor végre kimásztunk az elhagyatott szigetre – pontosabban szólva csak Abó mászott ki, hiszen én az ő fülében éltem túl a tragédiát –, mégiscsak bőségesen adódott választási lehetőségünk: mit kezdjünk a helyzettel, magunkkal, a gondolatainkkal? Van értelme elmesélnem, mert ha – ne adja Isten! – egyszer te járnál így, talán könnyebben feltalárod magad. De amikor a gép törzse hosszú, ijesztő rázkódások után még a levegőben kettétört, s mi belecsapódtunk az óceánba, ugyan már, mit lehetett volna másképp gondolnunk és másképp tennünk, hogy a tragédiát elkerüljük? Olyannyira semmit, hogy még az sem lehetetlen: túlélésünket annak köszönhattuk, hogy amikor felszólították az utazóközönséget, hogy kapcsolják be az öveket, a szokásos lassúsága miatt Abó ezt elmulasztotta; de még mentőmellényt sem húzott magára; sőt – mint hamarosan kiderült – még úszni sem tudott. A vízben számosan lehetek még körülöttünk, mert hörgéseket, zokogásokat és kétségbeesett karcsapásokat lehetett innen-onnan hallani a hullámok morajlása közepette. Megmenekülni azonban csak mi tudtunk!

Hogy hogyan?

Ne mondd, hogy akár a világ legkiválóbb elméje is előre számolhatott volna vele!

A vízbe érkezésünkkor a szárnynak éppen egy olyan darabkája mellé csapódtunk, amelyet Abó a koromsötétben ösztönösen meg tudott ragadni, s amelynek segítségével a háborgó víz színén tudtunk maradni. Mivel úszni nem tudott, meg sem próbálkozott vele, takarékoskodhatott az energiájával. Egy idő után pedig még el is aludt, s amikor virradatkor megébredt, még mindig volt

ereje a szárnydarabkába csimpaszkodni és újabb hosszú órákon át várni a vihar elcsendesülésére, a látóhatár kitisztulására.

Talán a szárnydarabka egyik megtekeredett, felálló lemeze okozta, hogy az erős szél jócskán eltávolított bennünket a becsapódás helyszínétől. Senkit és semmit nem láttunk az utasokkal teli repülőgép maradványaiból. De még az időközben nyilván megérkezett mentőhelikopterek motorzúgásából sem jutott el hozzánk semmi. Annak okára viszont, hogy miért nem kerestek minket sokkal tovább – egyre nagyobb és nagyobb köröket téve a lezuhanás pontja körül –, csak jóval később jöttem rá. Méghozzá akkor, amikor, kiszabadulván a lakatlan sziget fogságából, megtudtuk, hogy rajtunk kívül senki más nem élte túl a katasztrófát.

Nos, az a helyzet, kedves Dini Dani, hogy az efféle repülőgép-szerencsétlenségeket egyáltalán nem szokás túlélni. S ezt a mentőalakulatok is pontosan tudják. Egy darabig még elkörözgetnek a hullámsír felett – leginkább a hozzátartozók megnyugtatására –, ám nem kezdik el azon törni a fejüket, hogy a szerencsés véletlenek sorozata folytán valaki nem menekülhetett-e meg mégis a halál torkából, s ha igen, vajon hova a csudába tűnhetett.

Azt a tényt ugyancsak ide, a szerencsés véletlenek közé kell illesztenünk, hogy bár útrakelésünkör egyáltalán nem volt szempontunk, milyen hőmérsékletű óceán fölött fogunk repülni, Abó nem gémberedett el, nem hült ki a vízben, noha nem úszott, s különösebben nem is mozgott. Így aztán nem is kényszerült mentőalkalmatosságunk elengedésére, elhagyására. Rendületlenül tartotta magát s, hála Istennek, engem is.

Hosszú órák telhettek el a becsapódásunk óta, de még mindig nem szóltunk egy szót sem egymáshoz. Abó részéről ez nem szorul magyarázatra, hiszen ő nem is tudott a jelenlétemről. Annál inkább az én részemről. Nos, megfogadtam Abó apjának: ha törik, ha szakad, hallgatok titkos küldetésemről.

Csakis neki volt szabad tudnia róla. Még Abó mamáját sem avatta be, sőt még Kisgazdit sem, holott ő hozott össze minket, mármint Abó papáját és engem. Kisgazdi és Abó ugyanis elsőfokú unokatestvérek, s találkozásaikkor többször is szóba kerültem. Abó apja eleinte bosszúsan legyintgetett, hogy az alig tizenkét éves unokaöcs hogy lóvá tudja tenni lassan már tizennégy éves, nagykamasz fiát. Ez a legyintgetés azonban csak addig tartott, amíg Abó elő nem állt a nagy ötlettel: a nyári szünetben ő bizony Ausztráliába repül, a legjobb barátjához. Talán mondanom sem kell, kedves Dini Dani, hogy ezt a nevezetes barátját a világhálón szedte össze. Sem ő, sem a szülei nem találkoztak még vele soha. Sőt, két szüleje csupán annyit tudott róla, hogy amikor Abót valamilyen házimunkába akarták befogni, ő legtöbbször azzal háritotta el, hogy most nagyon nem ér rá, mert Tommal csetel. E roppant kínosan alakuló helyzet végül oda vezetett, hogy Abó papája telefonon felhívta Kisgazdit:

- Mi igaz abból, amit a beszélő bolháról meséltél Abónak?
- Minden – közölte Kisgazdi.

Hosszú szuszogás következett. Nagybácsija végül csak kibökte:

- Nem tudnád elhozni nekem azt a fránya bolhát?
- Nem olyan egyszerű. Tőfivel van barátságban, nem velem.
- Akkor hozd a kutyát is! Sürgős lenne!
- Megpróbálhatom – állt rá Kisgazdi, s valóban a nyomomba eredt.

Csak hízelgett neki a gondolat, hogy egy nem mindennapi csodabogárral tud majd büszkélkedni szeretett nagybácsijának. Aznap háromszor is levitte sétálni Vörösbundást, és késő délután mellé is pártolt a szerencse. Kedvenc kóbor macskámban időztem, amikor látom ám felénk totyogni a jó öreg ebet; éppen túl voltam egy kiadós étkezésen, s hordozóalkalmatosságom füléből szemlélgettem a ragyogó nyár minden gyönyörűségét. Macsekem már inalt is volna el, de ráripakodtam:

– Állj! Jó barát!

Gyorsan felfújta magát, hátát meggömbítette, karmait kiengedte, úgy várta, hogy Vörösbundás közelebb kerüljön. A megfelelő pillanatban már ugrottam is.

– Mi van, Tőfi? – üdvözöltem nagy örömmel. – Túl nagy a vérnyomásod? Csapolnom kell?

– Ha lehet, nem ragaszkodnék hozzá – vakkantott jókedvűen. – Egyébként azt hiszem, Kisgazdi keres.

Igencsak meglepődtem. Kíváncsiságtól fűtve, hamar átpattantam hozzá. Rögtön közölte, mi járatban van. S hogy sürgős. Mondtam is neki:

– Ilyen az ember. Ha megszorul, elkezd hinni a csodákban.

Már indultunk is Abó papájához. Rendesen furdalt a kíváncsiság: vajon milyen halaszthatatlan, életbevágó segítséget várhat egy komoly ember egy ilyen pöttömke mitugrásztól? Ráadásul olyan titokzatosat, hogy amint helyet foglaltam bozontos fülében, gyorsan elkészönt Kisgazditól és Tőfitől. Még megjegyezte, hogy huzamosabb időre lesz szüksége rám, de megígéri, a hajam szála sem fog meggömbülni.

Hamar be kellett látnom, egyáltalán nem volt alaptalan a nagy titkolózás. Életkorából és egykeségéből fakadóan Abónak erős hajlama volt a dühöngésre. Nem vagyok avatott lélektanász, ezért azt már nem tudom megmondani, hogy ez mennyire állhat összefüggésben további két, mindenképp figyelemre méltó körülménnyel. Abó egyfelől lenyűgözően eszes és tehetséges kölyöknek mutatkozott; másfelől viszont ő volt az egyetlen az osztályából – beleértve a lányokat is –, akit még tizenkét éves korában is elkísértek az iskolába és vissza. Abó papája ugyan többször is próbált hadakozni ez ellen, ám a család nőtagjai (azaz Abó mamája és nagymamája) valahogy mindig éppen ilyenkor értesültek vagy a tévéből vagy a szomszédoktól egy rettenetes utcai bűntényről. Ezért aztán ezek a próbálkozások rendre megrekedtek. Amikor viszont Abó egy szép napon odavágta a földhöz iskolai hátizsákját, és kijelentette: nem hajlandó többé nevetségessé tenni magát az osztálytársai előtt azzal, hogy a szülei úgy kísérik, mint egy dedózt – ez a kérdés egy csapásra megoldódott.

Kétségkívül igaz, hogy Abó matekból és magyarból, sőt németből és énekből is ragyogó helyezéseket ért el, s nem csupán iskolai, de kerületi

versenyeken is. Kiváló tanulmányi eredményeivel pedig megváltotta a jogot a lankadatlan netezésre, akármennyire berzenkedtek is ez ellen drágalátos szülei. S végül: a lankadatlan netezésnek köszönhetően akadt rá Tomra, erre a másik érdekes figurára.

Hogy mi hozta össze őket?

Igen lényegesnek vélem történetünk alakulása és végkifejlete szempontjából, ezért szólnom kell róla. Tudom, persze, kedves barátom, hogy téged máris a lakatlan szigeten történetek érdekelnének inkább, de ha nem ecsetelem az előzményeit, se füle, se farka nem lenne az egésznek.

Az egyik sajátos ok, mely miatt egymásra lelhetek: Abó neve. Ha hiszed, ha nem, saját maga ötlötte ki. Négyéves sem volt, amikor azzal állt elő, hogy ő egy különleges lény, úgy hívják, hogy abóka. Négykézlábra ereszkedett, ide-oda pislantott, és nagyon édes pofákat vágott.

– Hát te meg honnan kerültél elő? – kérdezték tőle.

– Ausztráliából.

– Ausztriából?

– Nem. Ausztráliából. Ott vagyok őshonos.

Innentől kezdve, persze, Abókának becézték, s nemcsak otthon, hanem az idők során az oviban, a suliban, sőt a rokonságban is. S hogy Abóka bizonyos értelemben a felnőtt lét küszöbére ért, azt éppen onnan lehetett a legbiztosabban tudni, hogy egy szép napon kijelentette: mától kezdve senki nem hívhatja őt Abókának, csak Abónak. Amint a földön, úgy a világhálón is.

A másik tényező, amely ehhez a földrészeken átívelő barátságához vezetett: egy videojáték. Igazán nem lennék meglepve, kedves Dini Dani, ha te már mondanád is, miféle játékról beszélek. Szóval, Abó egy alkalommal a következő kérdést tette fel az egyik világhálós fórumon: *„Hahó! Ilyen PC-s játékot keresek: lakatlan sziget, fel kell fedeznem a területet, kunyhót, tüzet, fegyvert kell csinálni, halászni, vadászni, gyűjtögetni kell stb. Szóval egy túlélőjátékra gondoltam, ahol nekem kell minden apróságra rájönnöm. Tipp?”* A kérdést magyar nyelvű oldalon, magyar nyelven tette fel, s magyarul is érkeztek a válaszok. Még az is, amelyet Ausztráliából küldött valaki: *„Keresni ezt: Sims, Hajotorott, Kronika, megvan magyarul szinten. Tom Australiabol.”* „Tom, honnan tudsz magyarul?”, csodálkozott Abó. Tom rögtön visszaírt: *„En tudok csak nagyon keves. Az en oseim voltak 1956-ban felkelok. En nem tudok, hogy te tudni: az abok itt oslako.”*

Érted, Dini Dani?

El tudsz képzelni ilyen merő véletlent?

Egy négyéves gyerkőc kitalálja, hogy ő *abóka*, hogy Ausztráliában él, ott őshonos – és erre éppen abóknak hívják az ottani őslakosokat. Ráadásul bő tíz év múltán éppen Ausztráliából ír neki éppen magyarul egy éppen vele egyidős srác... No nem, ilyen véletlenek nincsenek!

De nem csak én gondolom így. Amikor annak idején Abó papája meghatódva mesélte az óvodában az egyik dadusnak, hogy milyen aranyosat

talált ki a fia, tőle tudta meg, hogy kik is azok az abók. Otthon rögtön megkérdezte a feleségét:

- Te már hallottál az abókról?
- Hogyne.
- Hol?
- A tévében.

Hosszú csönd következett.

– Nem gondolod, hogy elég, ha te bámulod a tévét, és nem kellene a gyereket is rákapatnod?

- Nem gondolkodtat el, hogy csak te nem hallottál az abókról?

*

Abó papája nem volt teljesen őszinte Abó mamájához. Eleinte még nagy egyetértésben voltak a tekintetben, hogy szó sem lehet fiuk utazásáról. Igaz, hogy a papa leginkább azt hangoztatta, hogy túl drága a repülőjegy, és itthon, Magyarországon is van még bőven megismernivaló; a mama viszont azt hangoztatta, hogy nem hagyja felügyelet nélkül a fiát ilyen messzi útra és ilyen sok időre. Ki tudja, mennyi baj történhet?! Ki tudja, nem fogják-e egymást a rosszban erősíteni? Két tinitől minden kitelik!

Onnantól kezdve azonban, hogy Abó megmutatta Tom villámpostán küldött válaszlevelét, a helyzet gyökeresen megváltozott. Ebben ugyanis az állt, hogy Tom szülei fizetnék a teljes útiköltséget, egy kerek hónapra vendégül látnák Abót, s azt remélik, hogy a két fiú egymást segíti majd az angol, illetve a magyar nyelv mélyebb elsajátításában. Szintén remélik, hogy így most már minden akadály elhárult, s szeretettel várják Abót mint Tom legjobb barátját...

Innentől kezdve Abó papája minden erővel azon ügyködött, hogy fia útra keljen. Egyszeriben előkerültek azok az érvek, amelyek ennek feltétlen szükségességét támasztották alá. *„Ki kell használni a talán soha vissza nem térő lehetőséget, hogy felfedezheti ezt a különleges, távoli földrészt! Végre kénytelen lesz felemelni a fenekét a tévé és a számítógép előtt! Kiszabadulhat a virtuális világ fogságából! Elkerülhet az anyja szoknyájától! Önállóságot és felelősséget tanulhat! A boldogulása múlhat ezen!”*

Abó mamája minden ilyen győzködési kísérletnél elsápadt, reszketni kezdett.

– Mitől félsz? – mérgelődött Abó papája. – Tudod, hány ilyen korú gyerek repked egyedül a világban? Sokezer!

- Az lehet, de ők már hozzá vannak szokva.
- Valamikor el kell kezdeni!
- Majd jövőre.
- Jövőre megint azt mondod, hogy jövőre!
- Nem fogom azt mondani.
- De azt fogod! Ismerlek már!

– Olyan nehéz megérteni, ha egy anya félti a gyermekét?

– Ha ok nélkül félti, akkor igen. Mert ilyenkor csak magára gondol, s nem törődik a fia egészséges lelki és testi fejlődésével.

– Mit csináljak, ha rossz előérzetem van?

Nos, Abó papájának állítólag ekkor jutott eszébe mentőötletként, hogy igénybe veszi szolgálataimat. Miután megalkudtunk, a feleségének nemes egyszerűséggel azt mondta, hogy talált valakit, aki az egész úton figyelemmel fogja tartani Abót, s akinek szerencsére olyan speciális beosztása van, hogy ingyen utazhat. Sőt, ami azt illeti, még az étkezésért sem kell fizetnie.

– Ki az? – csodálkozott a mamája.

– A különleges pozíciója miatt, sajnos, ezt az egyet nem árulhatom el. De remélem, nem vonod kétségbe a szavamat. Nem emlékszem, hogy bármikor is hazudtam volna neked.

S ha most kínosan vigyorgok, kedves barátom, az azért van, mert eszembe jutott: milyen kevésen múltott, hogy nem dobtam fel a talpam, s hogy mindezt elmesélhettem most neked.

No de, miben is alkudtam meg Abó papájával?

Miután egy szuszra előadta elképzelését, megkérdeztem:

– És tulajdonképpen mi lenne a dolgom?

– Röviden összefoglalva: titokban ott lenni és mélyen hallgatni. Ha Abó megtudná, hogy vele utazol, hogy szülői felügyelet alá helyeztem, az rögtön kiverné nála a biztosítékot. Az életben nem bocsátaná meg nekem! S te sem biztos, hogy megúsznád.

– Ezért talán kár ekkora utat megtennem – jegyeztem meg.

– Egyáltalán! Az utaskísérő is fontos, nélkülük nem is repülhetnének az utasok.

– De ők legalább beszélhetnek, és ha baj van, segíthetnek.

– No, ide figyelj! Egymillió járatra jut egyetlen baleset. Ha itt kilépsz az utcára, nagyobb a kockázat. Vagyis egyáltalán nem számítok arra, hogy bármi baj lenne. Abót nem kell sem bekötöznöd, sem lélegeztetned, sem kirángatnod egy égő roncsból, sem hajánál fogva kiemelned a vízből. Egyetlen teendő van: vele lenni s mélyen hallgatni. Közben azért gyönyörködhetsz is a táj szépségében. Nem sok bolha mondhatja el, hogy az égből megpillanthatta földi lakóhelyét... No, áll az alku? De ne feledd: soha, senkinek nem árulhatsz el! A feleségem is csak annyit fog tudni, hogy szereztem egy titkos kísérőt, de halvány fogalma sem lesz arról, hogy az te volnál. No, benne vagy?

Képletesen szólva, kedves Dini Dani, csak belecsaptam a tenyerébe. Utólag visszatekintve én is elmondhatom: halvány fogalmam sem volt arról, mi minden fog történni velünk. S nem is csak velünk. Hiszen mi csak a magunk életéért harcoltunk, de Abó szülei egyszem gyermekükért aggódtak. Az első hírek után halálra rémültek, aztán már-már gyászolni kezdték, ha kétségbeesésükben nem kapaszkodtak volna szent hitükbe: „Nem, ez lehetetlen! Ezt nem teheti a Jóisten! Biztosan elő fog kerülni!”

Abó papája utóbb elárulta, hogy felesége több ízben is kérte: telefonáljon már annak a speciális embernek, hátha ő életben maradt, hátha tud valamit Abó sorsáról. Kénytelen volt mindig azt felelni neki, hogy nem vagyunk telefonkapcsolatban egymással, a speciális küldetés nem tette lehetővé, különben is: a hírügynökségi jelentések szerint senki nem élte túl a repülőgép kényszerleszállását. Hogyan találhatná meg?! Ám ennek ellenére ott motoszkált benne a reménykeltő gondolat: hátha én mégis megúsztam. Hiszen mégiscsak nekem, egy erős páncélzatú, de kicsi és könnyű bolhának van erre a legnagyobb esélyem. És hátha mégis ki tudtam valami okosat találni, s Abóval mégis ott hánykolódunk valahol a tengeren. Nincsen magára hagyva. Esetleg felvett minket egy arra járó hajó, vagy kievickéltünk egy közeli partra, s nemsokára megcsörren a telefon...

Azt kell mondjam, óriási szerencse, hogy e reményeiről ugyancsak halvány sejtelmem sem lehetett. Alighanem agyonnyomott, lebénított volna az óriási felelősség: nekem, a pöttöm mitugrásznak kellene valamiképp megmentenem ezt a nagyra nőtt embergyereket. Teljes képtelenségnek véltem. Így hát csakugyan nem volt egyéb dolgom a végtelen vízen sodródva, Abó fülében ücsörögve, mint csendben hallgatni, s figyelni a fejleményeket. Mi tagadás, az is megfordult a fejemben: ha Abó feladná, mi lenne velem? Nincs mit szépíteni: az én napjaim is meg lettek volna számlálva...

Az igazsághoz hozzátartozik, kedves barátom, hogy addig én egyetlen egyszer sem eszegettem Abóból. Nem akartam azzal elrontani bontakozó kapcsolatunkat, hogy mindjárt az elején vakarózásra kényszerítem. A reptéren – mondhatnám, fizetség vagy inkább előleg gyanánt – falatoztam egy keveset a papájából, majd kihasználva a könnyes búcsúzkodás pillanatait, átpattantam rá, s a felszállásig már kibírtam evés nélkül. A gépen aztán végiglátogattam a szomszédos székeken üldögélőket, bóbiskolókat. Áldom a jó Istent, hogy amikor zuhanni kezdtünk, én már újra Abó fülében fészkeltem, esélyt kapva arra, hogy valamiképp mégis beteljesítsem küldetésemet. Ha nem is feltétlenül azt, amire fogadalmat tettem, de legalább azt, ami igazán fontos volt számomra: mind a ketten élve hazakerülünk.

*

Csak kíváncsiságból kérdelem, kedves barátom: ha te lettél volna ott, a végtelen víz kellős közepén, Abó fülében, akkor mit csináltál volna? Véges-végig hallgattál volna? Beszéltél volna hozzá? Biztattad volna?

Mit mondhattál volna neki?

Mivel bátoríthattad volna?

„*Sose félj, mert itt vagyok*”?

Még a végén a röhögéstől fulladt volna a vízbe.

És ha semmit nem csinálsz, az jobb? Tétlenül nézni, hogyan megy a vesztébe? Gondold csak meg: ott vagy mellette, pontosabban benne, a lehető

legvédettebb helyen. Te aztán egyáltalán nem vagy kitéve a természeti elemek kénye-kedvének! És mégsem segítesz neki? Még annyit sem, amennyi legalább egy bolhából kitelik?

Nem azért mondom, hogy engem sajnálj, de Istenemre mondom, kettőnk közül én voltam a szörnyűbb helyzetben.

Legalábbis addig, amíg jó magasra nem ért a Nap izzó korongja. A szél ekkorra szinte teljesen elült. Úgy tűnt, a lélekvesztőnk alig halad valamit. Abót égetni kezdte a Nap, gyötörni kezdte a szomjúság. Láttam rajta, magában azon kezd el bánkódni, miért nem ivott több ásványvizet a repülőgépen, akármilyen drága volt is. Mind jobban szenvedett. Mind többször jutott eszébe: mi lenne, ha feladná? Ha elengedné ezt a valamit? Egy ízben lazított is a szorításán, s rögtön elkezdett lefelé csúszni. Elsötétült előttem a kép. Sós tengervíz öntött telibe, erősen meg kellett kapaszkodnom, el ne ragadjon magával. Abó ösztönösen rúgott egyet a lábával. Kiemelkedett a vízből, utánacapott a szárnydarabnak. Újra belecsimpaszkodott. Újabb végtelen órákon át sodródtunk, vagy éppen álltunk, nem lehetett megállapítani. Közben rendületlenül kémlelte a látóhatárt. Többször is megdobbant a szíve, mert egy-egy távoli foltról első pillantásra úgy tűnt, mintha szárazföld lenne. Majd rendre szétfoslottak, akár egy látomás.

Én meg Abó fejét kémleltem. Elhatároztam magamban, hogy akkor fogok megszólalni, amikor teljesen feladni látszik. Parányi bolhaeszemmel, ugye, azt nem tudhattam biztosan, mely szavakkal segíthetnék, melyekkel árthatnék neki? Abban a végső pillanatban viszont, amikor ő úgy döntene, hogy elég volt, nem bírja tovább, megadja magát, bármit mondanék is, már semmi kockázata nem lenne. Ám segíteni talán még segíthetne.

S hogy valóban segíthetek, nem csupán pókfonalnyi reményem volt, hanem egy idő múltán – ha hiszed, ha nem, kedves barátom – szilárd meggyőződésemmé vált! Minél jobban pásztáztam Abó elméjét, annál inkább együtt lélegeztem vele, vele csimpaszkodtam, vele küzdöttem a végtelen óceán ellen. No, és annál érzékletesebben éltem át vele a tökéletes reménytelenséget és kilátástalanságot. Az óceánnak egy embergyerek épp olyan pirinyó, mint egy bolha; egy bolhának pedig az óceán épp olyan elképzelhetetlenül hatalmas, mint Abónak. Aki e végtelen víz ellen kél küzdelemre, aki ellenében próbál győzedelmeskedni, az eleve kudarcra van ítélve. Ne csodáld, kedves Dini Dani, hogy mint egy isteni sugallatot, úgy éltem át az elképesztő felismerést: az óceán ellenében az egyetlen esélyed, ha nem akarod legyőzni. Ha kitörlöd őt a fejedből, de még inkább a lelkedből. Mégha ott vagy is a torkában, s ő kész bármelyik pillanatban lenyelni téged, akkor is úgy kell tenned, mintha ott sem volna. Mert a tested még bírná, de az ő mérhetetlen hatalmassága elrémít. Összeroppantja kicsiny lelkedet. Helyette olyanokra kell gondolnod, akik nem lehúzni akarnak, lenyelni, hanem kiemelni! Kimenteni! Magukhoz ölelni! A kegyetlen vizet hiába markolászod. Ám őket, a szeretteidet, megragadhatod!

Figyelmesen követtem hát Abóban a hánykolódó képeket, gondolatokat. Lestem, nem ernyed-e a kapaszkodó karja, nem készül-e úrrá lenni rajta a

végtelen víz, a teljes reménytelenség. Alighanem én is kimerültem, mert arra eszméltem, hogy megint előntött a víz, s csak Abón múlt, hogy nem ragadott magával. Utolsó erejével újra felkalimpálta magát, s ha most nehezebben is, végül csak megkapaszkodott derék megmentőnkben. Furcsa, de abban a pillanatban elsőként arra gondoltam, hogy ezek után nagy pofátlanság lenne a részünkről magára hagyni őt, a minket megmentőt, itt, a végtelen vízen. Másodjára meg arra: csak nem kéne meghalnunk!

– Abó! – szóltam határozottan. S aztán, mintha életcseppeket adagoltam volna kiszikkadt lelkére, hosszú szüneteket tartva soroltam:

Mama.

Papa.

Tom.

Várnak téged, Abó.

Ezután jó darabig hallgattam: a hívó, csalogató szó hadd szivároogjon lelke mélyére, hadd árassza el. Hadd kapjon tőle erőre. Amint sorra feltüneztek benne a képek, csakugyan szaporábban kezdett verni a szíve, s egyre mélyebbeket lélegzett. S ami a legcsudálatosabb volt: a feketés-szürkés, súlyos felhőket itt-ott világoskék és aranyárga bodrok kezdték el oszlatni.

Adagoltam tovább az életcseppeket:

Abó!

Az abók is...

...nagyon várnak.

Büszkék rád.

Kitüntetnek.

Ott nincs olyan gyerek, aki mindenből kimagasló.

Matekból meg magyarból.

Németből.

Énekből.

Abó, Abó!

Ezt a szép aranyérmét akasztjuk a nyakadba.

Látod?

Rá van írva:

*„Abónak,
az abók nemes sarjának,
szemük fényének...”*

Közben kémleltem. A világoskék és az aransárga újabb területeket szerzett a feketés-szürkés foltoktól, de már nehezebben és lassabban, mint az imént. A Nap nem járt már annyira magasan. „Mintha enyhülne a forróság”, állapítottam meg. Úgy véltem, talán enyhülni fognak Abó égési fájdalmai is, ám be kellett látnom: kínzó szomjúsága az idő múlásával egyre elviselhetlenebb lesz. S a karja sem fogja bírni már sokáig. Még akkor sem, ha váltogatja őket, vagy olykor megpróbál két kézzel csimpaszkodni. Csoda, hogy eddig kibírta.

„Csak idő kérdése”, láttam be józan, higgadt ésszel.

„Lehet, hogy mégsem kellene biztatnom”, tépelődtem. „Békén kellene hagynom. Legalább a végóráiban. Még akkor is, ha azok az én végóráim is...”

Ezen vívódtam, gyötrődtem, amikor valami nagyon különös dolog történt velem, kedves barátom. Olyan különös, hogy még most is beleborzongok, ahogy így elmesélem neked.

Rákiáltottam magamra; vagy ha nem én, akkor valaki más. „Ne törődj az idővel!” Fülelni kezdtem. „Végtelen, mint az óceán.” Mintha teljesen egyé váltam volna a szavakkal. Hogy honnan jöttek, nem tudom. Belőlem-e, vagy másvalakiből, nem tudom. Szétáradtak, felszívódtak bennem. Mint megannyi ige. Bekéredzkedő igazság.

Csak a pillanat számít.

A pillanat bódulata.

Az óceán nem a tiéd.

A látóhatár nem a tiéd.

A bujkáló szárazföld, az sem a tiéd.

Az enyhet hozó alkonyat, az sincs birtokodban.

Az életmentő eső, az sincs hatalmadban.

Csak a pillanat a tiéd.

Csak a pillanatot kell kitöltened.

Sorban, ahogy jönnek.

Könnyed lebegéssel.

A többit hagyd arra, akit illet.

S mire ezek az igék mind felszívódtak bennem, úgy elkezdtem csiripelni, drága barátom, mint errefelé ezek a nyughatatlan verebek. Istenem, hányszor lopakodtunk oda hozzájuk kedvenc macsekommal, mígnem hirtelen szétrebbentek. De addig csak mondták a magukét, fáradhatatlanul. Ugyanezt tettem én is. Mondtam, ami csak eszembe jutott; s amiről úgy sejtettem, talán lekötheti Abó alig-alig pislákoló figyelmét.

*

Eszembe villant Abó svájcbicskája. Még mindig megvan, mert a reptérre indulás előtt éppen abból kerekedett vita, viheti-e magával vagy sem. Abó papája elővett egy mérőszalagot, és ott, a fia orra előtt látványosan lemérte a nagyobbik késpenge hosszát. Kijelentette, hogy mivel jóval több, mint hat centiméter, ezért kár kísérletezni, úgysem engedik fel a bicskát a gépre. Különben is, tette hozzá: hülyeség egy ilyen utat ezzel veszélyeztetni. Nem tudhatom, Abó erre mit gondolt, mert akkor még nem ültem a fülében, de elég savanyú arcot vágott. Utána meg sorra vette a rajta lévő ügyes kis eszközöket, s mélán kinyitogatta, visszacsukogatta őket. A nagy pengét, a kis pengét, az ollót felismertem, sőt a fűrész is, de a többit nem. Nyilván ez a reggeli közbjáték juttatta eszembe, ott az óceán közepén, Abó szeretett zsebkését; nem is sejtván, hogy az elkövetkező napokban és hetekben milyen sokszor lesz téma közöttünk ennek az otthon hagyott mindentudónak a fájdalmas hiánya.

– Te, Abó! Nagyon jó kis bicskád van! Csudálatos, mi mindent tud! Bár nekem is lenne egy ilyenem! Persze, az én méretemben. Te, Abó! Mi is az a hegyes valami rajta? Olyan, mint egy tövis. S ami tekeredik, mint a kacs? S azzal a lapos végűvel mit lehet csinálni? Meg van az a hosszú penge, csak nem fényes és éles, hanem durva, mint az öreg fa kérge. Az mire jó? Hallod, Abó?

Tudtam, hogy hallja, hiszen láttam, ahogy töredeazve, homályosan bár, de fejében sorban felvillantak az odaillő képek. Csak nem volt ereje megszólalni... Nem voltam hajlandó törődni vele, hogy vajon meddig bírja még egyáltalán.

Mindig csak a pillanatba kapaszkodtam, a végtelen óceántól és időtől elorzott pillanatba, s azt akartam, hogy ő is pontosan ezt tegye. Ne ártsuk magunkat más dolgába! Végtelen alázattal visszaadjuk neki azt, ami valójában őt, a végtelen mindenhatót illeti, s mi csak annyit veszünk magunkhoz, töredékpillanatokat, amennyi a mi elvitathatatlan jussunk. Ha a végtelenség mindenhatója el akar pusztítani bennünket, legyen az ő baja. Ha vissza akarna venni magához, legyen az ő gondja. Csak a pillanatunkhoz ragaszkodunk: képzeletünk, azaz létünk egyetlen belátható és megragadható valóságához. Egyetlen valóságos jussunkhoz.

Még az sem tántorított el makacs felismerésemtől, hogy észrevettem: mintha feltámadt volna a szél. Nem akartam foglalkozni vele, hogy ez most vajon egy újabb csapda, újabb próba, újabb délibáb, avagy éppen az isteni kegyelem jele: a már nem remélt megmenekülés. Kár hitegetni magunkat, hogy talán szárazföld felé sodor bennünket, hisz ugyanúgy lehetséges, hogy éppen partoktól elfelé. „Abó!”, szólongattam őt, s már nem is emlékszem, mi mindenről, de egyvégtében csiripeltem neki. Mint ti a rózsafüzért, úgy morzsolgattam az egymás sarkában nyomuló pillanatokat. Amíg aztán le nem koppant a szemem a kimerültségtől, az ólmos fáradtságtól. A benyomuló víz szerencsére most sem kímélt, rögtön észhez térítetett; Abónak viszont annál tovább tartott, amíg rúgkapálásával végre sikerült kibukkannia a vízből.

A világoskék és aransárga fodroknak nyomuk veszett.

„Nincs tovább”, sóhajtottam.

Kisvártatva megütötte fülünket az első égi hang.

Röppenő madárvijszaga.

*

Gondolhatod, drága barátom, hogy azóta százszor, ezerszer is megnéztük Abóval ezt az aprócska szigetét a világhálón. Ha csak alig néhány töredékfokkal más irányba fújt volna a szél, kormányozhatatlan lélekvesztőnk észrevétlenül haladt volna el mellette; s akkor én most nem mesélhetnék neked az égadta világon semmiről. Isteni gondviselés? Vak szerencse? Merő véletlen? Mindegy is, hogy ki mire gondol – ettől a telitalálattól akkor is mélyen meghajol.

Mi amúgy a gondviselőre szavaztunk Abóval. Miket mondok?! Dehogy szavaztunk! Nem is győzködtük egymást. Ha valaki ilyen hihetetlen élményen megy keresztül, az már nem siet másokat győzködni istene létezéséről. Mint ahogy az igaz szerelmesek is inkább maguknak őrzik a titkot, s nem szaladnak világgá kürtölni. Nehogy elmúljon a varázs. Nem tagadják, csak nem fecsegnek róla.

Ha valakit ilyen hihetetlen élmény ér, még az sem képes eltántorítani őt e meghitt és felemelő érzéstől, hogy útítársait – akikkel nem is olyan régen még gyanútlanul együtt üldögélt ugyanazon a repülön – minden biztonnal utolérte a

sorscsapás. Vajon a gondviselő őket miért hagyta cserben? S miért épp velünk tett kivételt?

Mindennek csak annyiból van jelentősége, drága barátom, s nem is kevés, hogy az elkövetkező hetek kemény megpróbáltatásainak elviselésénél nagyon sokat nyomott a latban Abó lelkiállapota. Egy ízben, amikor teendőink végeztével letelepedtünk a szárító szikla mellé, és az óceán kisimult víztükrét figyeltük, csendben megjegyezte: „Emlékezetes keresztelő.”

No, de nagyon előreszaladtam.

Hiszen még el sem meséltem partraszállásunkat.

Nem mintha nem tudnád magad is elképzelni. Fussál tíz kilométert, s amikor halálosan elcsigázva megérkezel, fussál egyvégtében még tízet; s ha minden sejtében reszketve, négykézláb mászva, tíz körömmel vonszolódva mégis megérkeznél, vágj neki egy újabb menetnek. Ekkor már halvány sejtésed lehet arról, milyen állapotban lehetett Abó, amikor elterült a parti fövényen. Annál inkább elképedtem, hogy alig szuszogott néhányat, máris próbálta magát legalább annyira megemelni, hogy csúszómászó módjára előre tudjon araszolni. Holott teljesen kint voltunk már a vízből. A Nap heve sem indokolta embertelen erőfeszítését, hiszen már alkonyodott. Árnyékot vető fákat egyébként sem láttunk a közelben, igaz, ennek az is lehetett az oka, hogy Abó éppen csak résnyire bírta kinyitni szemét, ráadásul csak pillanatokra.

– Abó! Abó! – szolongattam. – Megmenekültünk! Már kint vagyunk!

Még mindig nem jött ki hang a torkán.

De látni láttam, mire gondol.

Az óceán elkezdett utánamászni. Ő ott feküdt, kiterülve a fövényen, a hatalmas víz pedig elkezdett emelkedni. Először a lábait nyaldosta, aztán már az arcánál járt... Az elkövetkező napokban sokszor megcsodáltuk ezt a számunkra végtelenül hasznosnak bizonyuló jelenséget, vagyis a tengerjárást. El nem tudtam volna képzelni, hogy ilyen csuda létezik: a Nap és a Hold égi kirándulásaik közepette hol magukhoz vonzzák, hol elengedik az óceán végtelen víztömegét. Mintha én, pöttömnyi bolha, csak úgy, egy kősziklával játszadoznék. Dagálykor megemelkedik a víz szintje, kiárad az óceán, és mindenféle kincseit kínálgatja a szárazföldnek. Ha az elég ügyes, parti üregekbe, repedésekbe bőségesen gyűjtöget belőlük, mielőtt apálykor a lesüllyedő és visszahúzódó óceán mindent újra magához venne és magával vinne.

Ha láttad volna Abót, milyen mesterien használta ki a tengerjárás bőséges hozadékát! Napjában többször is végigvizslatta a partnak mind a morzsalékosabb, mind pedig a sziklásabb részeit, s a legkisebb üregekből is előbányászta a kisebb-nagyobb rákokat, kagylókat, csigákat. Ügyesen kiemelte vagy odább gördítette a mozdítható köveket, benyúlt az üregekbe, s gondosan összegyűjtötte az ott bujkáló élőlényeket. Azokat legalábbis, amelyeknek nem sikerült eliszkolniuk. Ám hamarosan már nem elégedett meg azzal, amit a part magának gyűjtögetett. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy mióta a civilizált világ rákapott a pillepalackos italokra, nincs a világnak olyan sarka, ahova ezek

a könnyű hulladékok el ne lovagolnának a hullámok hátán. Lakatlan szigetünkre is jutott belőlük, igaz, mindössze három darab, de Abó annál ügyesebben hasznosította őket. Kettő a víz gyűjtésére és tartalékolására szolgált, s habár a harmadik szintén nagyon is elkélt volna erre a célra, Abó befogta halcsapdának.

Én persze nem tudtam, hogy mire készül, mert először csak az tűnt fel, hogy le akarja vágni a palack felső részét, és én rögtön nyugtalankodni kezdtem.

– Hékás! Ha beköszöntene egy szárazabb időszak, kevés lesz a víztárolód! – figyelmeztettem. – De nem én fogok szomjan halni...

– Én sem. Majd megoldom másképp. Halból viszont sosincs elég.

Márpedig a hal volt a legkedvesebb tápláléka. Nem úgy, mint nekem. Az óceán összes halát odaadtam volna egyetlen vérbő kóbor macskáért...

Hú, de elkalandoztam már megint! Szavamra mondom, barátom, a maga idején elmesélem majd a halcsapdát is, ám egyelőre még a megmenekülésünknel tartunk. Márpedig semmi nem lett volna utána, ha ez nincsen előtte.

Abó tehát azért csúszott-mászott tovább és tovább, emberfeletti erőfeszítéssel, hogy a hoppon maradt óceán nehogy utánanyúljon hízó vizével. Mivel addig sohasem hallottam e különös természeti jelenségről, és különösen nem gondolhattam arra, hogy ennek a számítógépéhez nőtt embergyereknek ilyen átlényegült ismeretei lehetnek a tenger természetéről, ezért én egészen mástól félttem. Méghozzá attól, hogy netán megháborodott. Annyit harcolt az óceánnal, hogy már abba sem tudja hagyni... Lám, ennyit tesz a tudatlanság! Ha akkor megértettem volna, mitől tart és mit akar Abó, azt is rögtön felismertem volna, hogy ő valóban egy nem mindennapi emberpalánta. Csakugyan méltó az abók kitüntetésére.

Így azonban aggódva aludtam el, és aggódással is ébredtem.

Koromsötét volt. De csak odabent: Abó még csukva tartotta szemét. A fülében viszont már fény derengett. Gondoltam, kihasználom az időt, megyek, portyázom egyet.

Friss reggeli tengerillat töltötte meg a levegőt. Akkor még fogalmam sem volt arról, hogy mily rengeteg élőlény olykor határozottan kellemetlen szagából – hogy ne mondjam: bűzéből – tevődik össze a csodás egész. Azt viszont rögtön éreztem, hogy egy illat nagyon hiányzik belőle: a melegvérűeké. El is ábrándoztam: milyen jó lenne, ha a kíváncsiság idecsalogatna egy vérbő házimacsskát. Vagy egy békésebb kutyát. Egy merészebb nyulat. De akár egy sündisznót... Akkor még nem tudhattam, amiről hamarosan már meggyőződhattünk Abóval: egy olyan aprócska szigetre vetődtünk, amelyet fél napi járással körbe lehetett gyalogolni, és se ház, se háziállat nem akadt rajta, egyetlen egy sem. Nyulak és sünök nyomára sem akadtunk. Hallhattuk viszont egészen kis termetű majmok rikácsolását, és élénk színű madárhadak rikoltozását. Nem is akárhonnan: a szigetet csaknem teljesen betakaró, ám helyenként ritkásabb, ligetesebb erdőből.

Emberkéz által összetákoltt viskóra tehát nem leltünk, az ember keze nyomára viszont igen. A szigetnek – a Nap járásából megítélhetően – déli

partszakaszán egy vascölöpöt találtunk a fövénybe verve, beljebb attól a sávtól, ameddig a dagály még elért. Amikor Abó megpillantotta, földbe gyökerezett a lába. Aztán odaszaladt hozzá, s tüzetesen megvizsgálta a ráerősített vaskarikát. „Látod?“, mutatott egy fényesebbre, simábbra koptatott részre. „Ide emberek járnak!”

Arra, persze, hogy milyen sűrűn, és vajon mikor voltak utoljára, és mikor látogatnak ide legközelebb, egyelőre nem tudtunk rájönni. Abó kémlelte a tengert, hiába: egyetlen hajó sem tévedt arra.

Napok múltán valamelyest több támpontot adott a kikötőtől nem messze lelt kicsinyke kókuszültetvény. Összesen hat fából állt, egymástól mintegy húsz emberlépésnyire. Egytől egyig hatalmasra nőttek; közvetlenül a föld fölött kissé meghajlottak, de aztán gyönyörű, sudár törzssel szaladtak az égnek.

Állj csak meg egy kicsit, Dini Dani!

Nézz lassan körbe! Úgy, mint amikor egyszer régen megálltunk itt egy szusszanásra. Lassabban! Még lassabban! Hopp! Meg is van! Szóval, amikor megpillantottam Abó fejéből azokat a gyönyörű fákat, ezek az itteni fenyők jutottak eszembe. Ezeken sincs egyetlen ág sem, csak odafent a magasban, ahova a te fejeddel is alig bírok ellátni. A kókuszpálmának óriási levelei vannak, némelyik talán ötször is hosszabb, mint te, s olyan erősek, hogy vígan meg tudnál kapaszkodni bennük. Ám azok is csak odafönt nőnek, s ha megöregszenek, lehullnak.

Na, most gondold meg! Hogyan tudnál felmászni egy ilyen fára?

Hogy miért másznál fel?

Az életedért.

*

Amikor rábukkantunk a kis ültetvényre, Abónak ugyanúgy földbe gyökerezett a lába, mint a kikötőoszlop láttán. S itt is szaladt oda, közelebről megszemlélni. Végigvizslatta az összes fa alját, de nem talált semmi kedvére valót. Aztán meg a levelek között, fent a magasban megbúvó, halványzöld gyümölcsöket igyekezett szemügyre venni. Még letről nézve is hatalmasnak tündek, amint szorosan egymáshoz bújnak. Ám ezek látványa sem töltötte el lelkesedéssel. Nem azért, mert elérhetetlenül magasak voltak, hanem azért, mert az ő fejében egy jó ökölnyi, barna, szőrös termés motoszkált, és végig az után vizslatott. Fogalmam sem volt, mi lehet az, ezért csak megkérdeztem:

– Abó, mit keresel annyira?

– Kókuszdiót. Ez a fa ugyanúgy néz ki, mint a Hajótöröttben a kókuszpálma. Ha tényleg az, akkor mi meg vagyunk mentve! Éhen sem halhatunk, szomjan sem veszhetünk!

– És az?

– Nem tudom – csóválta meg a fejét. – Itt lent nem találtam kókuszdiót, odafönt meg mintha kisebbfajta görögdinnyék csüngenének. Egyáltalán nem úgy néznek ki, mint a kókuszdió.

Éppenséggel addig sem haltunk sem éhen, sem szomjan, ám kétségkívül minden időnket és figyelmünket a talpon maradáshoz szükséges táplálék és ivóvíz megszerzése, begyűjtése kötötte le; s akkor még nem is beszéltem a mindenféle gyanús élőlények tisztításáról és szárításáról. Hiszen gyufánk honnan is lett volna, tüzet hogyan is rakhattunk volna? Abó ugyan megkísérelt két száraz, kemény kővel szikrát csiholni, és egy halom száraz levelet ily módon lángra lobbantani, de többszöri, kitartó próbálkozása sem vezetett eredményre. Végül örökre behajította az óceánba a két követ, majd keserűen megjegyezte:

– Ez a Hajótöröttben azért könnyebben ment.

A hat sudár pálma Abót a későbbiekben sem hagyta nyugodni. Másnap visszatértünk, s ezúttal nagyobb körben fésülte át a terepet. Az ültetvényel szomszédos bozótosba is belesett. S talált is egy olyasfajta gyümölcsöt, mint amilyenek a fán csimpaszkodtak, csak sokkal sárgább volt azoknál, s itt-ott repedések látszottak rajta. Mikor kiemelte a sűrűből, meglepődve tapasztalta, milyen súlyos. S még inkább meglepte, hogy hiába próbálta a burkot a repedéseknél ujjaival szétfeszíteni, fikarcnyit sem engedett. Nem sokat teketóriázott, fogta, odavágta a fa törzséhez; aztán odacsapdosta a parton egy sziklához; ám bármit csinált is, a sárga gyümölcsnek szemlátomást meg sem kottyant.

Én mondom neked, kedves Dini Dani, hogy egyvalamire nagyon rájöttem köreitekben: nincs hasznosabb emberi erény, mint a türelem. Túlságosan elkalandoznék történetem fő vonalától, ha most a valósághoz híven, aprólékosan ecsetelném neked, hogy Abó végül hogyan bontotta szét hihetetlen kitartással és makacssággal, milliméterről milliméterre haladva az elképesztően kemény és rostos burkot. Mit összeszentségelt amiatt, hogy nincs vele a svájcbicskája! Röviden legyen elég annyi, hogy a köves partszakaszon összegyűjtött néhány követ, egyik-másik akkora volt, mint maga a rejtélyes termés, és odavagdosta őket vagy egymáshoz vagy a parti sziklához, hogy frissen tört felületekhez jusson. Minél hegyesebbekhez és élesebbekhez. Ezekkel látott aztán neki a rostos, s mint kiderült: legalább két emberujjnyi vastag burok lassú, de mégis biztos szétcincálásához. Már a Nap is lement, mire elérte a gyümölcs magját.

Nem tudta, sírjon-e vagy nevéssen.

Arra viszont azonnal rájött, hogy ezek a rejtélyes pálmaültetők nemrég járhattak erre. A már megsárgult gyümölcsöket vagy a fák alól vagy a fákról vagy mindkét helyről összegyűjtötték, magukkal vitték. Ki tudja, mikor jönnek legközelebb? Egy hét? Egy hónap? Három? Vagy több? Az ültetvény felfedezése óta egyetlen gyümölcs sem öltözött sárgába, egyetlen egy sem esett le a fáról. Márpedig onnan, a magasból lehozni őket, nem lehet könnyű feladat. Nagyon sűrűn biztosan nem kötnek ki ide.

Szóval, kedves Dini Dani, a vastag, rostos burokból egy ökölnyi kemény mag bukkant elő. Jóval haloványabb barna volt, mint amilyenekkel Abó otthon találkozott, de kétségkívül az ő szőrös és érdes kókuszdiója volt. A kőkemény maghéjon meg is találta a három jellegzetes kis foltocskát. „Ó, ha itt lenne a svájcbicskám!”, sóhajtott. Otthon, a piacon vásárolt, csupasz kókuszdiónál az árral szokta könnyűszerrel átbökní e zsenge nyílásokat, így folytatva ki az édeskés vizet. Utána meg markába fogta a diót, és kalapáccsal erőteljesen rávágott. Legtöbbször már az első, jól irányzott csapásra megadta magát, kettévált, s végre elővillant a gyönyörű, fehér húsa.

Tudta, hogy ha most megütné egy komolyabb kővel, ugyancsak megadná magát. De féltette a benne kotyogó, már eléggé kevéske levet. Ezért Abó, az abók szemefénye, egy olyan eszközzel csapolta meg a kókuszdiót, hogy most már muszáj elmesélnem neked, hogyan készítette el a halcsapdát. Ugyanis mindkettőnél ugyanazzal a természet adta szerszámmal boldogult.

A szigetre vetődésünk másnapján, élelem, víz és emberi nyomok után kutatván, Abó egy nagyon különös fára lett figyelmes. A kérgét erős, kusza – egymásból elágazó – tövisek borították, némelyik olyan hosszú volt, mint a kisujja. Amikor eszébe ötlött, hogy a pillepalackból halfogót lehetne csinálni, magunkhoz vettünk egy hosszúkás, jól kézhez álló követ, és megkerestük a szúrós törzsű fánkat. Amikor odaértünk, Abó végigtekintett rajta, bocsánatot kért tőle, majd fönről lefelé csapdosva a kővel, letört róla egy maroknyi tövist.

A tövissel aztán kilyuggatta a csapdának kiszemelt, legszélesebb szájú pillepalackot. Először az elkeskenyedő rész alatt bökdöste meg, sűrűn egymás mellett. Egy éles kagylóhéjjal így már könnyedén bele tudott metszeni, s hamar le tudta választani a palack felső részét. Ezt aztán megfordította, és belepréselte a palack alsó részébe. Másodjára pedig taláalomra bökögette a pillepalackot, ott, ahol érte, hadd tudjon majd átjárni rajta a tengervíz. Mikor mindezzel elkészült, mesteri alkotását a szeme elé emelte.

– Látod?

– Látom – feleltem.

– Tudod mi ez?

– Halcsapda. – Tudtam, mert kiolvastam a fejéből.

– Okos vagy! És azt is tudod, hogyan működik?

– Ha elmondod...

– Ugyanúgy, mint a varsa. Csak a varsát vesszőből vagy hálóból készítik a halászok. Olyan nagyra, amilyenre nekik tetszik. Akár még egy akkora halat is megcsíphetnek vele, mint amekkora én vagyok.

– És ezzel?

– Ezzel? Kicsit kövérebbeket és hosszabbakat, mint az ujjam.

– És itt nincs vessző?

– Talán van, talán nincs.

Elkomorodott.

– Egy egyszerűbb varsát biztos meg tudnék csinálni. Csak idő kérdése. De nem szeretnék örökre itt ragadni.

Szerencsére gyorsan visszatért mondandójához. Ezekben a kezdeti napokban bámulatra méltóan jól viselte, hogy távol van mindazoktól, akiket szeretett, és akik őt szerették; és mindattól a kényelemtől, melyben otthon bővelkedett. Néha már arra gondoltam: az, hogy ilyen jól viseli a megpróbáltatásokat, összefüggésben lehet azzal az erős vágyakozásával, amely végül a Hajótörött játékhoz és Tomhoz is elvezette. Hogy nem volt alaptalan ez a feltételezésem, fényesen igazolja Abónak egy későbbi megjegyzése; ám egyelőre még a pillepalackos halcsapdánál tartunk.

Abó tehát a kezében tartotta mesterművét, így mutatta, magyarázta:

– Teszek az aljára néhány apró rákot, vízibogarat, aztán kavicsot, hogy fel ne forduljon, kikötöm egy jó mélyre leszúrt bothoz, s jöhet is a dagály. Az erre merészkedő halacskákat ez a tölcséres rész szépen bevezeti, de visszafelé már nem fogják megtalálni a szájnyílást, mert mindig itt, a paláston fogják keresni.

– Csak nem? – csodálkoztam el.

– De.

– Vajon miért?

– Azt nem tudom.

– Akkor is, ha ott nem találják?

– Akkor is.

– Miért nem próbálkoznak másutt is? Én biztos megpróbálnám.

– Én is. De mi nem vagyunk halak.

Egy darabig hallgattunk.

– Te, Abó! Nem lehet, hogy nekik éppen az a dolguk, hogy ne próbálják meg? Hiszen ha megpróbálnák, nem tudnád megfogni őket. S akkor oda az ennivalód.

Abó ezen mélyen elgondolkodott. Nem tudtam eldönteni, hogy azért-e, mert olyan butaságot mondtam, vagy azért, mert fején találtam a szöveget. Bennem voltaképpen az motoszkált, hogy valamilyen értelemben ez is a gondviselés jele. Az olyasfélélé, melyet úgy szoktatok kifejezni, hogy „segíts magadon, az Isten is megsegít”. Abó csak készítse el a csapdát, helyezze ki, a többit bízza az égiekre.

Abó fejében azonban más gondolatok forogtak, még ha az én – akár ilyen, akár olyan – felvetésem nyomán is. „Nem úgy vagyunk-e mi is ezzel a szigettel, mint a hal a pillepalackkal?” – töprengett. „Nem látunk tovább az orrunknál. Miért csak arra várunk, hátha kiköt ide egyszer valaki? Miért nem próbálunk meg magunk elszabadulni? Miért ne építenénk egy tutajt? Vagy egy csónakot?”

De hiszen még azt sem meséltem el, kedves Dini Dani, hogy mi történt partra vetődésünk másnapján, amikor Abó végre magához tért. Vajon hogyan fogadta a felismerést, hogy bár a hatalmas óceántól megmenekült, megpróbáltatásainak egyáltalán nincs még vége?

Miután nem méltóztatott odamászni hozzánk semmiféle melegvérű eledel, én hamar visszatértem a fülébe. Attól tartottam, hogy ha hirtelen feleszmélne és nekiindulna, én az életben többé meg nem találom. Elég magasan járt már a Nap, mikor résnyire kinyitotta szemét.

– Hol vagyunk? – motyogta.

Mondanom sem kell, ettől a többes számtól teljesen elöntött a melegség.

Tisztában volt vele, hogy ott vagyok, hogy ketten vagyunk, s nyilván hallotta és értette, amit lélekvesztős hánykolódásunk során mondogattam neki. S a legfontosabb: ezzel az egyszerű többes számmal a maga rangjára emelt. Ne vedd önteltségnek, kedves barátom, de sokkal nagyobb esélyt adtam így a megmenekülésünknek.

– Én csak veled és általad látok – közöltem vele.

Üggyel-bajjal felnyomta magát annyira, hogy térdre tudott állni. Végre körülnézett. S én végre láthattam, hova is vetett minket a kifürkészhetetlen égi akarat.

Sehol egy ember, sehol egy emberi nyom.

A parti sáv mintegy húsz-huszonöt emberlépésnyi távolságban megemelkedett, s az apró tengeri maradványokkal borított fövény üde és gazdag erdőben folytatódott. Abó azt mondta később – miután végre egy kis életmentő vízhez és táplálékhoz jutottunk –, hogy nem lehetünk túl messze az egyenlítőtől, ám olyan nagyon közel sem, mert annyira nem fülledt az idő, és ahhoz nem eléggé trópusi az erdő. Nem mintha járt volna már őserdőben, de természetismeretből tanultak róla, s hát ugyebár egyik kedvenc számítógépes játéka, a Hajótörött is trópuson játszódik.

Bántotta térdét a meszes tengeri törmelék, ezért többszöri kísérlet után talpra álltunk, úgy igyekeztünk eljutni az erdőig. Jártányi ereje alig volt, de űzte, hajtotta a kínzó szomjúság. Mikor végre beléptünk a fák közé, Abó térdre rogyott, és csak ennyit mondott: „Ez nem lehet igaz!”

Épp az orrunk előtt, egy alacsony kőpadkáról víz csörgedezett alá, lassú, vékony sugárban. Alighanem a repülőgépet elpusztító vihar éltető maradéka. Körülötte sűrű aljnövényzet burjánzott, az eddig még behatoló napfénynek köszönhetően. A talajra leérkezvén, a vízerecskének gyorsan nyoma is veszett. Ha kicsit odább hatoltunk volna be a sűrűbe, bizonyosan nem találtunk volna rá... Abó a csordogáló víz alá tartotta tenyerét, s mielőtt összegyűlt volna benne, már szájához emelte, s mohón felhörpölte. Mind több vizet engedett aztán a markába, egyre nyugodtabban itta, s végül már az arcát is bőségesen megfüröszttötte.

Mintha kicserélték volna.

– Örülök, hogy jobban vagy! – jegyeztem meg.

– Köszönöm, hogy velem tartottál – felelte rá.
– Ezek szerint rájöttél.
– Nem volt nehéz. Persze, ha az unokaöcsém nem mesélt volna rólad, akár azt is hihettem volna, hogy megbolondultam. – eltűnődött. – Nem mindennap történnek velünk ilyenek.
– Hát nem... – hagyta rá.
– Kérsz egy kis vizet? – tartotta maga elé a tenyerét.
– Nem élek vele.
– Hát jó. Akkor majd keresünk neked valami melegvérű kaját. Bírod még? A bolhák állítólag jól tűrik a koplalást.
– Ezt jól tudod. A bolhák általában. De én nem annyira.
– Rendes vagy, hogy nem ettél belőlem.
– Inkognitóban jöttem. Titkos küldetés.
– Anyám?
– Nem.
– Apám?
– Lehet.
– Meglep. Fordítva gondoltam volna.
– Bizonyos értelemben fordítva is van, de többet nem mondhatok.
– Mindegy is. A lényeg, hogy itt vagy. Lehet, hogy nélküled feladtam volna. Végigpillantott magán.
– Elég szerencsétlenül nézek ki.
Fehér pólóján elől egy tenyérnyi széles szakadás éktelenkedett. Térden alul érő rövid nadrágja viszont elég épnek tűnt.
– Hol a tornacsukád? – csodálkozott el, mezítelen lábfejét meglátva.
– Valahol az óceánban. Hamar lerúgtam magamról, mert túl nehéz volt... Ahogy felidézte, láttam is, hogyan csinálta.
– Javasolnám – szólalt meg aztán –, hogy ha már eddig kibírtuk, inkább ne haljunk éhen!
Figyelmesen körülnézett.
– Elég biztató hely. Ahol sok növény van, ott sok állat, ahol sok állat, ott sok kaja. – Egy kövér, tüskés cserjén piros bogyók kínálták magukat. – Nem ismered őket? – kérdezte.
– Nem.
– Én sem. Megkóstoljuk?
– Én inkább nem.
– Félsz, hogy mérgező?
– Nem. Csak nem élek vele.
– Én viszont félek.
Töprengett egy darabig, aztán visszajöttünk az erdőből a morzsalékos fővenyre. Nem esett jól a talpának, de mégis nekivágtunk a partnak.
– Itt sokkal nagyobb az esélye, hogy találjunk valakit – magyarázta. – Halászokat, helybélieket. Fürdőzőket.

– Kutyákat, macskákat.

– Azokat is. Meg kikötőt. Kocsmát. Kajaárusokat.

Hirtelen megállt.

– Egy vasunk sincs. De még útlevelünk sincs. – Kisvártatva hozzátette. – A Hajótöröttben a tenger kiviszi utánad az utazóládát. Röhejes, nem? Az én tatyóm valahogy nem akart velem jönni... De tök mindegy! Majd megmondjuk, hogy két nap óta nem ettünk semmit. Ha mást nem, felajánljuk, hogy elmosogatunk.

Mentünk, mendegéltünk.

Levette a nadrágját és a fejére húzta.

Mendegéltünk.

Sehol egy árva lélek.

Kedvetlenebbül, lassabban folytattuk utunkat. Amennyire csak lehetett, az erdő mellett, árnyékban haladtunk. Egy kövesebb partszakaszon megleltük – egymás mellé sodródva, sziklák övezte kicsi öbölben – azt a három pillepalackot, amelyről már szoltam.

– A tenger ajándéka. Még jól jöhet nekünk. Gyanúsan kihalt itt minden.

Egyre kevesebb meggyőződéssel lépegettünk.

Egyszer csak megálltunk.

– Mi legyen? – kérdezte Abó. – Pihenjünk meg, vagy menjünk tovább?

– A te lábad, nem az enyém.

– Akkor menjünk!

Láttam rajta – pontosabban szólva: benne, a fejében –, hogy egyre jobban nyugtalanítja, hova keveredhettünk.

– Te, bolha! Elképzzelhető, hogy van olyan sziget a világon, amelyet még nem fedeztek fel?

– Te, Abó! Ha én kérdezném ezt tőled, mit válaszolnál rá?

– Azt, hogy elképzzelhetetlen.

– Sejtettem.

– A műholdakkal az egész Földet szinte négyzetméterről négyzetméterre lefényképezték. Emberi számításaim szerint már igazi lakatlan szigetek sem létezhetnek.

– Miből gondolod?

– A Google Térkép képeihez ma már akár milliárdnyi ember is hozzáfér. S egészen biztos, hogy hozzáfér a világ összes tehetőse. Mivel ők imádnak elbújni a tömegek szeme elől, gondold meg, mekkora a valószínűsége annak, hogy üres órákban ott ülnek a számítógépük előtt, és az óceánokat pásztázzák. Elhagyatott partokat, lakatlan szigeteket keresnek. Rögtön észrevennék, ha valahol még egyetlen ház, egyetlen kalyiba sem épült volna, s abban a pillanatban online megvennék maguknak a szigetet. Hát nem?

– Szerencsére logikusan hangzik.

– Hát akkor csak fogunk találni itt legalább egy élő lelket! Csak kapunk valami harapnivalót! Egy *ilyen* kicsi kenyeret. Egy *ilyen* kicsi bogyót. Vagy bármit!

Önkéntelenül is elkezdett rágni és nyelni.

– És egy kis szívnyivalót – tettem hozzá.

– Persze. Azt is – bólintott.

Nem sokkal ezután bukkantunk rá a vascölöpre. S itt jelentette ki Abó nagy megkönnyebbüléssel: „Ide emberek járnak!” Ettől megint erőre kaptunk. Folytattuk tovább utunkat, végig a parton. A kanyarulatok alapján Abó megállapította, hogy emberi számításai szerint vagy egy nagyon keskeny földnyelven lehetünk, vagy egy apró, alig pár négyzetkilométeres szigeten. A földnyelv ellen szólt, hogy továbbra sem talákoztunk senkivel, holott a növényzet gazdagnak tűnt, s a partnak is voltak olyan szakaszai, ahol kifejezetten bőségesnek tűnt a tenger kínálata, halakból is, más, kisebb teremtményekből is...

Abó egyre többször tett kitérőket az amúgy csendesen morajló vízhez, egyre hosszabb ideig áztatta a lábát. Talpának ezer apró sebet bár kegyetlenül csípte a sós víz, de utána mindig könnyebben tudtunk haladni, vánszorogni. Egyik alkalommal egy kisebb kagylót is kihalászott a vízből, leült a fövényre és kijelentette:

– Ma már nem megyünk tovább. Szerencsére jó meleg van, fázni nem fogunk. S ha az első éjjel élve maradtunk, jó esélyünk van arra, hogy legalább még egyszer megússzuk. Holnap pedig, friss erővel, nekilátunk, s építünk a partra egy kalyibát.

– Miből?

– Itt az egész erdő. A többit majd meglátjuk.

Nem akartam még én is a gondját szaporítani, de egyre kevésbé bírtam magammal.

– Éhes vagyok – motyogtam.

– Mit csináljak? Én még éhesebb vagyok. – Közelebről megvizsgálta, körbeszagolgatta a fekete héjú tengeri állatot. Mintha két emberfűl lett volna erősen egymásra ragasztva... – Az a helyzet, hogy soha nem bírtam ezeket a tengeri herkentyűket. A halat, azt igen. De se a kagylót, se a rákot, se a többit... Ha holnapig nem történik velünk valami csoda, kénytelenek leszünk kipróbálni.

– Én biztos nem! – tiltakoztam. – Nem bírja a gyomrom.

Láttam rajta, egészen megsajnálta.

– Holnap neked is keresünk valamit – bólogatott.

Hallgattunk. Sokára szólalt meg.

– Mondanom sem kell, pokolian szomjas vagyok.

– Meg tudom érteni – feleltem elkámpicsorodva.

Feltápáskodtunk, elvánszorogtunk az erdő széléig. A Nap már ereszkedett lefelé. A part felé eső részen itt is dús aljnövényzet pompázott a cifrábnál cifrább – liánokkal és egyéb élősködőkkel benőtt – fák tövében. Nagy sokára, az erdő félhomályában, itt is ráleltünk egy sziklásabb részre, kicsi kőpadkára, ám itt csupán cseppenként, kínos lassúsággal hullt alá az éltető nedű. Abó alátartotta a

nyelvét, s amint megérkezett egy-egy csepp, gyorsan behúzta, majd megint kiöltötte. Nem sokáig csinálta, mert eszébe villant valami.

– Lehet, hogy a másik forrásunk is készül kiszáradni!

Akármennyire botladozva is, sántítva is, megint nekieredtünk. Út közben magunkhoz vettük a pillepalackokat. A Nap már készült megfürödni az óceánban, amikor végre visszaértünk oda, ahol partra vetődünk. Látszódtak még a csúszó-mászó test kusza nyomai a fővenyen. Akárcsak a kiterült test körvonala. Akárcsak a feltérdepelőé, feltápáskodóé. Abó visszavette a nadrágját, s a lábnyomokat követve, bebotorkáltunk az erdőbe.

Csipp, csepp.

Abó térdre omlott, odatartotta a nyelvét. Minden egyes cseppet magába vett, magába nyelt, mint aki vizeshordóként igyekszik hasznosítani magát.

Én meg csak néztem, néztem, s én is nagyokat nyeltem, de csak a nagy semmit.

A Nap már belebukott a tengerbe, amikor Abó felállt, és odaillesztette az egyik palackot a csepegő víz alá. Majd ezt mondta:

– Ha ló nincs, remélem, jó a számár is.

– Ezt hogy értsem?

– Mássz ki, vacsorázz meg belőlem, aztán gyere vissza. Elmesélem neked, miért is keveredtünk mi ide.

Abók Szemefénye, ez a süldő legény, lám, sokat tudott már az életről. Akármennyire éhes voltam is, alig ettem belőle, olyan olthatatlan kíváncsiságot ébresztett bennem.

– No, monddjad hamar! – kiáltottam, bepattanva a fülébe.

Ám lehet, kicsi barátom, hogy én ezt már nem most mesélném el neked, hanem csak legközelebb. Igen elszaladt az időnk.

Na, jó, ha ennyire akarod...

*

Amíg odakint voltam, Abó összeszedett pár hatalmas levelet. Némelyik szélesebb volt, mint a feje, és hosszabb, mint a karja. Szépen elrendezte most őket a fővenyen, majd jót nyújtózkodott élete első lakatlanszigeti heverőjén.

– Szóval...? – sürgettem.

Egy darabig még hallgatott, aztán belevágott a közepébe.

– A Hajótörött miatt vagyunk itt.

– Mármint a számítógépes játék miatt?

– Pontosan.

– Ugye, csak viccelsz?

– Nem. Egyetlen más logikus magyarázat sincsen. „Ha annyira akartad, hát tessék!” És megkaptam.

Ekkor mesélte el töviről hegyire, hogy szíve vágyának engedve, milyen kérdést tett fel a világhálón a „Gyakori kérdések” oldalon; hogyan lepte meg egy

vele egykorú, ausztráliai gyerek magyar nyelvű válasza; hogyan kezdtek villámpostán levelezni; s végül hogyan lett ebből ausztráliai meghívás.

– A többit már te is tudod – fejezte be.

– Csak éppen az nem világos, miért a Hajótörött tehetne róla.

– Nem azt mondtam, hogy ő tehet róla, hanem azt, hogy miatta van. Ha nincsen Hajótörött, mi sem lennénk most itt.

No, több sem kellett nekem! – Ide figyelj, Abó! – mondtam, s egy szuszra elkezdtem sorolni: – Ha nem tört volna ki a vihar, akkor sem lennénk itt. Ha nem zuhant volna le a gép, akkor sem. Ha nem pont melléd pottyant volna a darabkája, akkor sem. Ha másképp görbült volna el, akkor sem. Ha más irányból fújt volna a szél, akkor sem. És talán akkor sem lennénk itt, ha én nem éppen akkor végeztem volna a repülön a falatozással, amikor, és nem ültem volna vissza a füledbe, és nem együtt zuhantunk volna a vízbe. Nélküled én is ott nyugodnék most valahol a nagy óceánban.

– Nem tűnik fel, hogy ugyanazt állítod, mint én? – kérdezte azonnal.

– Nem. Én a Hajótöröttet nem is említettem.

– Amiket soroltál, mind úgy igaz, ahogy mondtad. Csak éppen mindegyik a Hajótöröttből következett! Ő a kezdőpont. Az összes többinek azért kellett megtörténnie, hogy ő végül beteljesülhessen.

Igazság szerint nem győzött meg. Mondtam is neki:

– Ha akarom, elhiszem, ha akarom, nem.

– A csudába! – mérgelődött – Épp az a lényeg, hogy ez nem hit kérdése! A sorozatos véletlenek óriási száma miatt egyszerűen elképzelhetetlen, hogy maga az eredmény is a véletlen műve legyen.

– Hát akkor kié?

– Egyet találgathatsz.

– Istené?

– Te mondtad – biccentett Abó.

De azért még nem múltak el nyomtalanul a kétségeim.

– No, várj csak! És ha itt kikötőt találtunk volna? Vagy kocsmát?

– Akkor most azt mondanám, hogy csakugyan a vak véletlenül vagy a vak szerencsén múltott minden.

Ezen igencsak meghökkenem.

– Ez az egy eldönthető? Hogy találtunk-e itt embert, vagy nem?

– Ez az egy – felelte határozottan.

– De még nem értünk körbe. A sziget túlsó felén még lakhat valaki.

– Ha kiderül, hogy tényleg lakik, akkor megint csak tévedtem. Mert az egésznek csak akkor van értelme, ha ez a sziget valóban lakatlan, vagyis ha csakugyan nem segít rajtunk senki, hanem magunknak kell mindent megoldanunk. Akkor igazi a túlélés, akkor válasz a kezdőpontra.

Láttam, hogy eltűnődik valamin. Egy bizonyos Darwin bukkant elő a fejében.

– Hallottál már az evolúcióról?

- Nem én – feleltem őszintén.
- Miből és hogyan fejlődött ki az élővilág... Így megvan?
- Nincs. De nem is biztos, hogy az én kapacitásom elegendő hozzá.
- Ó, hogyne volna! Sőt! A tanult emberek nagy része még ma is azt hiszi: mi, élőlények teljesen véletlenszerűen létrejöhettünk élettelen anyagokból. Még hozzá a végtelen idő végtelen változatosságának köszönhetően. Erre mondta azt valaki, hogy ha ezt elhisszük, akkor azt is el kell hinnünk, hogy egy marék port csak úgy feldobálgatva a levegőbe, előbb-utóbb összeáll belőle egy élőlény.
- Csak úgy magától?
- Magától.
- S lehet belőle akár egy bolha is?
- Előbb-utóbb még egy bolha is.
- Akkor ez tényleg hülyeség.
- Hát pont így gondolom én is. No és nem ugyanez a helyzet a mi történetünkkel? Összeállhatna ilyen kerek egészzé merő véletlenségből?
- Látom, kedves Dini Dani, hogy neked is nagyon dolgoznak az agytekevényeid. Gondold meg, hogy akkor nekem milyen nehéz lehetett mindezt megérteni. Meg is mondtam Abónak:
 - Igaz, ami igaz, nehéz elképzelni, ám azt még nehezebb, hogy Isten minden élőlény sorsát ilyen furmányosan tudná igazgatni.
 - Én is nehezen tudom elképzelni, ezért nem is beszélek másokról. Csakis magamról. Márpedig én nem találok más magyarázatot.

*

Talán mondanom sem kell, kedves barátom, hogy aznap este a lelkemben nagy békével aludtam el. Abó ugyan nem szólt róla, de én levontam a következtetést, hogy akkor mi meg vagyunk mentve. Egy olyan történet nagyon nem lett volna kerek, amelyben valaki nagyon szeretne egy túlélőjátékot, ezért aztán mindenféle bonyodalmak után meghal. Jó, azt még el lehet képzelni, hogy a gondviselője megfricskázza, mondván: az élet annál azért komolyabb dolog, semhogy számítógépen túlélősdit játszodszál. S még azt is el lehet képzelni, hogy az egész nagy csavarintással az volt az igazi célja: ha már Abónak ilyen vágyai támadtak, akkor a számítógépes bohóckodás helyett igazi terepen tegyen próbát, életre szóló tapasztalatokkal gazdagítva magát. Sőt, nem is csak magát, de az emberiséget, ha nem mindjárt az egész a világot... Az viszont már teljesen elképzelhetetlen volt számomra, hogy a sok isteni hűhónak az legyen a vége: mindketten odaveszünk. Ezért ugyanis teljesen felesleges lett volna annyit kombinálni. Ha máskor nem, az óceánba zuhanáskor mi is simán, feltűnés nélkül bevégezhetünk volna.

Abó is hasonlóan bizakodó hangulatban aludt el este és ébredt fel virradatkor, mint én. Csak idő kérdése, hogy kiszabaduljunk e távoli, elhagyatott

föld fogságából. Ám a hasa nem volt ennyire bizakodó, úgy sürgette a járandóságát, mintha önmagát készült volna megemészteni. Vizünk szerencsére volt, a forrásunknál éjszakára ott hagyott palack reggelre csordultig megtelt.

Mivel az ennivalót illetően semmiféle isteni csodában nem részesültünk, Abó szemügyre vette a tenger kínálatát. Mindenekelőtt kagylókat és rákokat keresett, hiszen halfogónk akkor még nem volt, de még olyasféle hegyes dárda sem termelt arrafelé, amellyel a Hajótörött főhőse fogdosta a halakat.

Kagylókból viszonylag hamar össze is gyűjtött egy kupacnyit. A legtöbbjét egy vízben álló szikláról fessegette le. Rákból viszont csak egyetlen egyet sikerült elcsípnie. A mélyebb vízben, a tengerfenéken bizonyára akadt volna több is, de oda már Abó nem merészkedett. Tegyem hozzá, hogy oda már én sem követtem volna. Biztonságosabbnak látszott, hogy amikor merülgetni akarna, én inkább a parton keressek magamnak elfoglaltságot.

Abó fajták szerint csoportosította a kagylókat. A háromféle kagylóból kivette a legnagyobbakat, és alaposan végigmustrálta és körbeszagolta őket. Alakra, színre különböztek egymástól, a szaguk azonban egyformának tűnt. Meglepődve vette észre, hogy most nem kerülgeti az undor, a gyomra nem tiltakozik a befogadás gondolata ellen. Sőt!

Besiettünk az erdőbe, s egy előregedett, kidőlt fa elszáradt koronájából hozzá is jutottunk gyújtósnak való, kisebb levelekhez, s tűzifának megfelelő vaskosabbakhoz.

Ám Abó, mint már meséltem neked, végül csak nem tudott tüzet csiholni a két kő kitartó összeverdesésével.

Újra kezébe vette a kagylókat, most már azzal a gondolattal, hogy nyersen kellene őket a szájába venni, szétrágni, lenyelni. Napok óta koplaló gyomra szerencsére most sem mutatott hajlandóságot az undorkodásra és tiltakozásra, ezért Abó megpróbálta szétnyitni őket.

Na de hogyan fogjon hozzá?

Jut eszembe, kedves Dini Dani!

Te hogyan fognál hozzá?

Olyan erősen szorítja össze a kagyló a két fülét, mint véreb az állkapcsát! Ha ott lett volna szegény Abónak a svájcbicskája, még akkor is megszenvedett volna vele. De így?! Egyszerűen nem volt mivel a fülek közé nyúlni, hogy szétfeszíthesse, hogy legyőzhesse a kagyló elképesztő erejét.

Végül egy kissé barbárnak tűnő megoldást választott. Odavitte az egyik sziklához, és rávert egy jókora kővel. S amikor még mindig nem adta meg magát, egy még nagyobb ütött rá. Így aztán darabokra is tört. Szép ezüstös szín csillant elő. Egy másik kagylóval ezután lekaparta a nyomorult puhatestű maradékát a kagylóhéj faláról, és lassan a szájához emelte. Aztán ugyanilyen lassan a szájába vette, és ugyanilyen lassan rágni kezdte. Majd hirtelen lenyelte.

Miután szemlátomást túlélte az elsőt, sorban feltörte a többi kagylót is. Abók Szemefénye tisztában volt vele, hogy ha ennyi koplalás után most gyorsan belakmározna nyers kagylóból, lehet, hogy éppen azzal vetne véget ígéretes

életének. Ezért alaposan szétrágott és apránként lenyelt még kettőt, utána mindet otthagya egy kupacban, s magához vette a rákot.

Nézegette, hogy vajon ezzel a barnás színű, páncélos lényel hogyan tudna elbánni. Nem volt hosszabb, mint a kisujja, s nem is tűnt veszedelmesnek. Próbaképpen tekergette, húzogatta, s egyszer csak az egyik kezében maradt a páncél egyik fele, a másikban a másik fele. Elő is bukkant szegény kis tengeri herkentyű hosszúkás, soványka teste, Abó meg is ragadta, és hosszasan szagolgatta. Mivel valamiképpen nem volt igazán ínyére való, úgy határozott, hogy a rákokkal inkább szárítva próbálkozik. Hamar találtunk is a part mentén egy szárítás céljára alkalmas, lapos sziklafelületet. Magasabb sziklák fogták körbe, ezek védték a széltől. Amikor kiderült, hogy nem eléggé, mert a rákunknak nyoma veszett, Abó hozott az erdőből egy óriáslevelet, ráterítette a szárító sziklára, majd négy nehéz kővel lefogta. Onnantól kezdve a páncélzattól megszabadított rákhúsokat ráhúzta egy tövisre, a tövist pedig belebökte az óriáslevélbe, mintha egy öltést csinálna vele. Ugyanígy fogta oda azokat az ehetőnek tűnő, kicsi, rákszerű lényeket, amelyeket a tenger visszahúzódsakor gyűjtött össze a fővenyről. Az örökké izgó-mozgó tengeri szél s a forró Nap együttes ereje másnapra rendesen ki is szárította őket, s így már Abó gond nélkül elfogyasztotta őket.

A szárító elkészítése után Abó feje máris a megépítendő kalyiba körül forgott. Tekintve, hogy az éhenhalás közvetlen veszélye elmúlt, Abó úgy határozott: csak másnap vágunk neki a sziget ismeretlen partszakaszának.

A kalyiba helyét az amúgy kiapadóban lévő forrásunk közelében, de a fővenyen jelölte ki. Nincs mit szépíteni: a fák között sosem éreztünk magunkat igazán biztonságban, mindig frászunk volt a mérges kígyóktól, mérges hangyáktól, mérges pókoktól és mérges ismeretlenektől. S amíg nem győződünk meg arról, hogy szigeten vagyunk, igazság szerint amiatt is bennünk volt a félsz, hogy épp ott leselkedik ránk egy tigris vagy más nagymacska, ugrásra készen. Utána már e tekintetben legalább megnyugodhattunk: miként Abók Szemefénye kifejtette nekem, egy ilyen kis sziget ilyen nagy testű állatokat már biztosan nem tud eltartani.

Az erdőtől mintegy tíz emberlépésnyire – ahova a délelőtti órákban még jutott némi árnyék – Abó leszúrt két botot. Aztán az óceánhoz kicsit közelebb még kettőt.

– Nem lesz valami nagy – állapítottam meg.

– Nem bizony! Éppen csak nap és eső ellen kell. Ha netán itt ragadnánk, unalmunkban építünk majd egy nagyobbat. De remélem, ez már nincs benne a pakliban.

– Milyen pakliban?

– Úgy értem, hogy nem tartozik a próbatételeink közé rendes házat építeni és itt megőszülni.

– S akkor most hogyan tovább? – kérdeztem.

– Hát, ez az! – Abó megvakarta a fejét. Egy darabig hallgatott, aztán egyszer csak elkezdett nevetni. Nem annyira önfeledten, mint inkább gúnyosan.

– Tudod, hogy a Hajótöröttben hogyan építhettem magamnak kunyhót?

– Nem én.

– Képzeld el, hogy mozgatom ide-oda az egeret. Vagyis a képernyőn a nyilat.

– Elképzelttem.

– Hopp, előbukkan valami. Nini, egy fejsze! Hogy került oda? Kisodorta a víz.

– Milyen víz?

– Az óceán... Odalépek hozzá, hopp, máris a kezemben van. Hopp, és ez meg mi? Csak nem bambuszfa? De bizony! Odaérintem a fejszét, és már dől is magától. Na, akkor most azt mondd meg nekem, kedves bolhám, hogy hol látsz itt fejszét, hol látsz itt bambuszt?

– Sehol. De én csak a te fejeddel látok.

– Miért nem használod a saját fejedet? Milyen jól jönne itt nekünk!

– A saját fejemet használom. Csak éppen a te szemedet.

– Különbben hogyan szoktak szólítani téged? – kérdezte váratlanul.

– Sehogy – feleltem. Aztán hirtelen eszembe jutott: – Egyszer valaki azt mondta nekem, hogy bilhe-bolha. Annak valahogy tudtam örülni...

– Jól van, Bilhebolha! Akkor inentől kezdve te vagy az én parancsnokom, és én vagyok a te parancsnokod.

– Ilyen is van a Hajótöröttben?

– Á!

– Akkor miért?

Elgondolkodott.

– Igazából nem tudom. Csak eszembe jutott. Jó lenne.

– Apahiány? Mamahiány?

– Talán. Lehet.

Lehorgasztotta fejét, szótlánul álldogáltunk.

Amilyen hangosan csak tudtam, úgy ordítottam:

– Abó közlegény! Fejet felemelni, irány az erdő! Kígyóra nem lépni, száz óriáslevelet, száz fiatal fát gyűjteni!

– Parancs, az parancs! – kiáltotta Abó, és nekieredtünk. Kisvártatva halkán megjegyezte: – Fából elégnek látszik tíz is.

*

Alaposan bejártuk a környéket. Kevés fiatal, legfeljebb három emberujjni vastag fácskát találtunk. Látod, Dini Dani, pedig a mi lombos erdők itt tele van ilyenekkel. Ott viszont az óriásira nőtt, örökzöld fák elfogták a napot az újonnan próbálkozók előtt. Amelyik viszont megöregedett, vagy amelyiktől a szapora élősködők elvették az életerőt, s emiatt dőlt ki, az helyet adott az újonnan

próbálkozóknak. Abóval azt is megfigyeltük, hogy a fák gyökere nem kapaszkodott olyan mélyen a talajba, mint mifelénk, ezért a még nála kétszer magasabbak közül is sikerült néhányat kidönteni. „Na, milyen jó, hogy Dávid bácsi megtanított minket rúdra mászni!”, jegyezte meg Abó, s megmarkolva a kiszemelt fát, vékonyka törzsén összekulcsolta lábát, úgy fogódzkodott meg, s úgy nyúlt karjával följebb és följebb, mind magasabbra kúszva. Amikor pedig már elég magasra jutott, elkezdett ide-oda lengedezni. Addig-addig, amíg a fa hirtelen el nem kezdett dőlni. Ekkor már csak arra ügyelt, nehogy valahogy elengedje, mert ha külön érkezett volna le, nem biztos, hogy még egyszer talpra tudott volna állni.

Olyan is előfordult, hogy nem a fa gyökere engedett, hanem inkább a törzse, de annak is örültünk. Igaz, ilyenkor kicsit viharosabb volt a földre érkezés, de nagyobb baj nem történt. A sok lábkulcsolásnak viszont meglett a kellemetlen következménye: Abó lábfejéből egyszer csak szivárogni kezdett a vér.

– Fáj, közlegény? – aggódtam.

– Nem vészes! – vetette oda Abó, éppen megfelelő liánok után kutatva. – Egy saját házáért cserébe csak megéri! Nem gondolod, kapitány?

– Nem az én lábam, én könnyen gondolom...

A Nap már igencsak ereszkedett lefelé, mire összeszedtünk annyi fiatal fát, óriáslevelet, no meg kellően vékony és még eléggé hajlékony liánt, hogy nekiláthattunk az építkezésnek. Abók Szemefénye igen egyszerű és ötletes szerkezetet eszelt ki. Sem baltánk, sem fűrészünk nem lévén, a fiatal fákat úgy kellett felhasználnunk, ahogy kiszedtük őket: alul gyökerestül, fölül levelestül. Abó lefektetett két fát, úgy, hogy a koronájuk alatt keresztezték egymást. Ott aztán liánnal alaposan összekötözte őket. Velük szemben hasonlóképpen lefektetett még két fát, őket is erősen összefogta liánnal. Végül a gyökerére állítva mindkét párt, egymásnak döntötte őket. Szinte nehezebb volt elmondanom, kedves Dini Dani, mint Abónak megcsinálnia.

Amikor eddig jutott, a megmaradt vékonyabb fák törzsét is középre döntötte. Így a formálódó sátorszerű építményt mintha egy nagyon sűrű, összefüggő lombkorona borította volna. Ezek után már csak annyi teendőnk maradt, hogy az óriásleveleket hamar befűzzük a fatörzsek közé, és liánok segítségével hevenyészve odaerősítsük. „Majd egy szép napon rendesen is megcsináljuk”, közölte Abó.

Így is már lement a Nap, mire végeztünk.

– Engem ma biztos nem kell elaltatni – jegyezte meg, és újdonszerű viskónk oltalmában leroskadt óriáslevél-heverőjére.

– Engem sem – csatlakoztam hozzá.

S mindkettőnknek igaza lett.

Pontosan úgy történt, ahogy Abó kiokoskodta: hiába kutyaoltuk végig a partot s értünk végre körbe, egyetlen emberrel és egyetlen házikóval sem találkoztunk. Ennek esélyét erősen csökkentette, hogy végtére az is kiderült: csakugyan nem egy földnyelvre vetett a jó sorsunk, hanem egy igazi szigetre.

Ez azt is eldöntötte, hogy bizony hosszabb időre kell berendezkednünk. Hogy pontosan milyen hosszúra, azt viszont nem tudhattuk. Valószínűnek látszott, hogy amint megsárgulnak a kókuszok odafent a magasban, esetleg nekikezdenek potyogni, a titokzatos ültetvényesek ismét kikötnek a szigeten. De hogy ez mikorra történhet meg, arra nem volt igazán támpontunk. Tény, hogy az eltelt napok során egyetlen egy hajót sem láttunk a szigetünk felé közeledni. Ez eléggé nyilvánvalóvá tette számunkra, hogy legkevesebb húsz-harminc kilométernyi távolságra lehetünk az első nagyobb, lakott településtől. Tehát még az is könnyen megeshet, hogy a nagy távolság miatt az ültetvényesek sokkal ritkábban hajókáznak errefelé. Évente? Kétévente? Háromévente? Ki a megmondhatója?

Berendezkedésünk jegyében Abó felállította pillepalackos halcsapdját. Kevés dolognak örültünk annyira, mint az első kis halnak. Abók Szemefénye megcsókolta, aztán egy kövel fejbe kólintotta, majd egy kagylóhéjjal hosszában felnyitotta a hasát. Kibelezte, szétterítette és odatűzdelte a szárítóhoz. Másnap pedig, hamm, mind megette. De még előtte ünnepélyesen megfogadta, hogy most már kitalál egy rágcsálócsapdát is, mert ha mások nem, de egérfélék biztos élnek a szigeten, s akkor végre megoldódna az én táplálkozásom is.

Jó ideig nem tévedt aztán újabb hal a pillepalackba. Abók Szemefénye megdöntötte a csapdát, így meg úgy, rakta ide meg oda, akkor sem.

Maradt a nyers kagyló és hébe-hóba egy kis szárított rák. Csigákkal is próbálkozott, de megrágni is, lenyelni is képtelen volt szívós, ruganyos testüket. Inkább a halcsapdánál igyekezett hasznosítani őket.

A kíneservesen meghámozott kókuszdió feltörésével Abó végre olyan táplálékhoz jutott, amelyről csillogó szemmel kijelenthette, hogy igazi mennyei eledel. Amikor visszatértünk a kicsi ültetvényhez, vittünk magunkkal néhány ökölnyi kődarabot, hátha arrafelé nem lelnénk. Abó jó nagy lendülettel – és nem kisebb elszántsággal – újra és újra felhajította őket, s vagy háromszor éppen telibe talált egy-egy halványzöld, kövér termést. Csakhogy meg sem kottyant nekik.

Abó odament a fához, és meglapogatta hosszú, sudár törzsét. Fogást keresett rajta. Átölelte, a lábát átkulcsolta rajta, s igyekezett feljebb kúszni. Mindhiába. Túl vastag volt.

- Közlegény, le ne essen! Annyit nem ér az egész!
- Neked nem – felelte dühösen.
- Miért vagy dühös?
- Akarod tudni?
- Most már tudom: a Hajótörött miatt.

– Pontosan, Bilhebolha! A Hajótörött miatt. Olyan ciki benne a kókuszszedés, hogy azt el nem lehet mondani!

– Ide figyeljen, közlegény! Hát nem pontosan tudta a legelső pillanattól, hogy az egész csak egy játék?

– Ide figyeljen, kapitány! Tudtam! De akkor is! Képzeld csak el: odaegeresz a kókuszfához, és annyit sem csinálsz, hogy katt, és máris úgy mászol fel, mint a majmok. És még fel sem érsz, már kezdedben a megpucolt dió. Érted? A megpucolt! Pedig ha én egy fél napot nem kínlódtam vele, akkor semmit.

– Játéknak az volt a jó. Azért kellett neked is. Ha egy fél napig el kellett volna egerészned a megpucolással, az életben ki nem nyitod többé. Nincs igazam?

– Egyáltalán nincs! Mert ha már az egész világot elárasztották a Hajótöröttjükkkel, mibe került volna adniuk egy jó tippet, hogy hogyan lehet igaziból leszüretelni ezt a rohadék kókuszt?!

Nézte, nézte Abók Szemefénye az odafent, elérhetetlen magasságban fűtökben lógó, csábító gyümölcsöt, és csakugyan majd szétvetette a méreg.

– Nem létezik, hogy ne lenne rá valami jó kis megoldás! – fakadt ki.

– Hát csináld úgy, ahogy a majmok!

– Tessék, próbáld meg, ha olyan okos vagy! Fogd meg alul a két talpaddal, felül a két kezeddal és másszál!

– Te már kipróbáltad?

– Nem. De azt biztosan tudom, hogy nem vagyok majom.

– Nem lehet, hogy ez is egy feladat? – kérdeztem eltűnődve. – Próbátétel. Ugyebár előre nem tudhatjuk...

– Én meg azt mondom, Bilhebolha, hogy ha nem tudhatjuk is, akkor is érezhetjük. Enyém, nem enyém. Mondjuk, ha odaképelem magam három, négy, öt méter magasra, és persze az égvilágon semmibe nem bírok megkapaszzkodni, akkor én azt gondolnám, hogy engem bizony csőbe húztak. Kibabráltak velem. Mert onnan aztán se fel, se le. Éppen csak megtart még a karom, éppen csak megtart még a talpam, de már össze csinálom magam. S ez a kisebbik rossz. A nagyobbik, hogy aztán szépen lezuhannék, és kitörném a nyakam.

Ezen megint eltűnődtem. Végül kijelentettem:

– A logikád szerint te itt, a szigeten nem törheted ki a nyakad.

– Ez igaz! – derült fel Abó képe. – Van ott gögyi, kapitány! De inkább nem kísérleteznék...

Abban maradtunk végül, hogy ha pár napon belül senki nem érkezik a szigetre, akkor a kókuszburok lefejtésének módszerével, azaz élesre zúzott és pattintott kövek segítségével nekilátunk az egyik kókuszpálma kivágásának. Ha három napig tart, akkor három napig, ha egy hétig, akkor egy hétig. Két megtakarított kókuszdiót azonnal visszaültetünk majd a földbe, s ha a pálmaültetők véletlenül rajtakapnának minket, igazolni tudnánk nekik jó szándékunkat.

Végül is ennünk volt mit, s a vízgondunk is szerencsésen megoldódott. Az egércsapdának kerestünk megfelelő helyet, amikor Abó egy különös cserjére lett figyelmes: rózsaszerű, súlyos levelei voltak. Hamar kibontotta az egyiket. Még a lélegzete is elállt, amikor meglátta csillogni benne a kristálytiszta vizet. A különös növény ott gyűjtögette és raktározta magának az éltető nedvet. Abók Szemefénye meghajolt előtte, és megköszönte neki, hogy innentől fogva kéretlenül is hozzá fog járulni életben maradásunkhoz.

Amúgy másnap eleredt az eső, és szakadt szakadatlanul, napokon át. Forrásunkból bőven ömlött a víz, pillepalackjainkat rendre újratöltöttük.

Az eső meleg volt, ezért különösebben nem zavart bennünket napi teendőink közepette. Abók Szemefénye hamar összetákolta óriáslevelek erezetéből és vastag, örökzöld levelekből egy kitűnő fejfedőt, így voltaképpen háborítatlanul jártunk fel s alá. Gyűjtöttük a napi betevőt, nyiszálgattuk a kókuszpálmát, lestük a látóhatárt, és szenvedtünk az egércsapdával.

Pedig Abó elképzelése járhatónak tűnt. Abból indult ki, hogy drótunk nincs, rugónk nincs, ezért inkább egy veremmel próbálkozzunk. Ha készítünk egy olyasfélét, mint amilyeneket a nagy testű állatoknak szoktak, csak arányosan sokkal kisebb méretűt, akkor, a fizika törvényei szerint, ugyanúgy kell, hogy működjön, mint a nagy.

Ezért hát megkerestük a legközelebbi gödröt, amely az általunk kidöntött fa helyén éktelenkedett. A gödör széléről a közepe felé húztuk a laza, nedves földet. Az így keletkezett kupac tetejére mindenféle terméseket, bogyókat szórtunk abból a megfontolásból, hogy az egér vagy valamely nagyobb testű rokona úgyis tudja majd, számára melyik ínycsiklandó. A gödröt végül zsenge harasztlevéllel fedtük le, olyannal, amely valószínűleg még a legkisebb trópusi egeret sem bírja el.

Hogy csakugyan elbírja vagy nem, arról sajnos nem tudtunk meggyőződni. Csapdánk másnap is, harmadnap is érintetlennek tűnt, negyednap pedig, amikor a tetejét végre beroskadva láttuk, a csalikon kívül semmit nem találtunk benne.

Nem tudtam megállni, hogy ne ugrassam Abók Szemefényét.

– A Hajótöröttben hogyan etették a bolhát?

– A Hajótöröttben természetesen egyetlen bolha sincs, csakis komolyabb állatok – vágott vissza.

Kisvártatva hozzátette:

– Különben pedig micsoda képtelenség, hogy én próbálok kaját szerezni neked! Nem elég, hogy kénytelen vagyok a magam napi betevőjéről gondoskodni, még neked is én készítkessek csapdákat?! Hát megbolondultam én? Könnyű úgy túlélősdit játszani, hogy kényelmesen bent ücsörögsz a fülemben, és néha nagy urasan kiszállsz a véretem zabálni!

Hát, kedves Dini Dani, kevés dolog fájt ennyire életem során, mint Abó kitörése. Rögtön el is határoztam, hogy ezennel vége az együttműködésünknek, ki-ki megy a maga útjára. Majd meglátjuk, hogy Abók Szemefénye mire megy nélkülem! Ahogy előbb vagy utóbb itthon is mindig megszerzem a szükséges szívnyalót, miért ne szerezhetném meg egy hozzám mérve hatalmas szigeten? Még külön jó, hogy magam próbálkozhatom, mert most megmutathatom, hogy ami nem sikerült a nagyokos Abónak, az sikerül nekem. Nem kell egyebet csinálnom, mint amit itthon. Bedugom az orromat a lengedező szellőbe, sűrűn szaglászom, s ha egy vérbő állat közeledne, máris pattanok.

Miután ezt jól elképzeltem, némileg lehervasztott, hogy eszembe jutott: jó, jó, de mi lesz azután, hogy jól bezabáltam? Maradok még egy menetre? És azután? Ha csapdába ejtjük az ennivalómat, utána szépen kikötjük valahova, és kész. Ám ha ráugrok egy ismeretlenre, ki tudja, merre, hova szalad velem? Hogy jutok vissza Abóhoz? Hogy jutok haza? Kedvenc macsekomhoz? És főleg: hogyan jutok vissza hozzád, kedves Dini Dani?

Nos, eleget éltem már édes kettesben Abóval, hogy még valamire ráérezzek: szeretett volna egyedül maradni. Természetesen nem örökre, nem is napokra, csupán egy-két kurta órára. Örül az ember nagyon, ha van valakije, de legalább annyira örül annak, ha nem kell minduntalan a más életét is élnie, hanem elég csak a sajátjával vesződni. Meg aztán testi ügyeinket sem mindig szeretjük megosztani másokkal. Ki is jelentettem:

– Értettem, kapitány! Ezennel visszaadom a parancsnokságot. Én most eltűnök hirtelen, de alkalomadtán még visszatérek közös hajlékunkba. – Mi tagadás, úgy meghatódtam saját szavaimtól, hogy a sírás kerülgetett. Gyorsan folytattam: – Ha majd kellenék még neked, folytathatjuk, ahol abbahagytuk. Ha nem, az Isten megáldjon, Abó!

S már ugrottam volna is, ha Abó nem kezdett volna el így meg úgy kérlelni, hogy ne menjek, nem gondolta komolyan, ne haragudjak és így tovább. S vissza is állt hamar a lelki egyensúlyom, ám hiába. Mert attól még, hogy visszavonta, Abónak igaza volt.

Még az is eszembe jutott, hogy a nagy Játékmesternek miért csak egy embergyerek lehetne figyelme homlokterében? Miért ne lehetne akár egy magamfajta bolha is? Miért ne akarhatná tőlem is, hogy a magam lábára álljak? Miért ne akarhatna engem is próbára tenni? Hát nem ez a logikus, kedves barátom?

Tény, ami tény, már aznap éjjel annyit zabálhattam, mint az állat. Kikecmeregtem a kalyibánk elé, és türelmesen várakoztam. Arra számítottam, hogy ha egy bármilyen melegvérű állatnak arra vezetne az útja, akkor miért ne vezethetne visszafelé is ugyanarra. Szívesen elmesélném neked, kedves Dini Dani, hogy kiféle, miféle állatba akadtam, de sajnos túl sokat nem tudok mondani, mert soha nem saját magát nézegette, hanem mindig előrefelé szimatolt. Annyit tudok csak biztosan, hogy nem macska, nem kutya, nem sün és nem nyúl volt, de nem is egér, mert annál természetesebb volt, s így a legelső

próbálkozásomra telibe találtam. Nem kis meglepetésemre első útja ismerős helyre vezetett. A szárító sziklát kereste fel, megevett pár kiszikkadt herkentyűt, aztán bevetette magát az erdőbe.

Másnap éjjel újra a viskónk előtt haladt el – megcsapta orromat Abó párája. Habozás nélkül ugrottam. Annyit ettem akaratlan jótevőmből, hogy több napra elegendőnek látszott.

Reggeltájt elfoglaltam helyemet szeretett kilátómban. „Jó reggelt, Abó!”, szoltam, és erősen figyeltem színeváltozását. Annyira megörült nekem, hogy már megint meghatódtam.

Azonnal mutatni akart valamit. „Tőlem mehetünk”, közöltem, s neki is vágunk a partnak. „Hova megyünk?”, kérdeztem egy idő múltán. „Majd meglátod”, felelte.

Mentünk, mendegéltünk.

Nem hagyott nyugodni a kíváncsiság.

– Sikerült kivágnod a kókuszpálmát?

– Hova gondolsz? Jó, ha a hatoda megvan.

– Csak nem jöttek meg a kókuszosok?

– Bár jöttek volna!

– Kitaláltad, hogyan mehetnénk el innen...

– *Langyos, langyos.*

– Építesz egy tutajt...

– Tudd meg, megfordult a fejemben! Még akkor is, ha itt némileg más a helyzet, mint a Hajótöröttben. Ott ugyebár a semmiből ott terem neked annyi bambusz, mint a nyű. Mondanom sem kell, hogy méretre vágva. S hipp-hopp, maguktól összeállnak tutajjává! Hát nem röhejes? De van egy ennél sokkal nyomósabb okom is arra, hogy miért nem állok neki a tutajépítésnek. Hiszen fa van, megint döntögethetnénk, törögethetnénk. Mit számít, hogy úgy nézne ki, mintha bohócok készítették volna? Ennél sokkal nagyobb baj, hogy el sem tudnánk indulni vele.

– Azonnal elsüllyedne?

– Ugyan! Amit mi építünk?

– Hát akkor?

– Kiadnám neked a parancsot: „Közlegény, irány a legközelebbi szárazföld!”

Mit tennél?

Abban a pillanatban megértettem a helyzet képtelenségét. Hiszen halvány fogalmunk sem volt arról, hogy hol vagyunk. S akkor honnan a csudából tudhattuk volna, hogy a legközelebbi szárazföldhöz mi éppen közelednénk, vagy éppen távolodnánk tőle?

Látván megvilágosodásomat, Abó még megjegyezte:

– Egyszer is pont elég volt az óceán torkában.

– Meg tudom érteni – bólintottam.

A pillepalackos lelőhelyhez értünk. Rögtön utána valamelyest kiszélesedett a part, s már messziről feltűnt, hogy vékony fatörzsekből, öreg liánokból ki volt

rakva valami. Először egy óriási „Ó” betűt olvastam ki, aztán egy „B”-t, végül pedig egy „A”-t.

Akkor kapcsoltam.

„ABÓ”.

Lázasan kerestem a szavakat, hogyan tudnám úgy kifejezni elképedésemet, hogy ne essen csorba boldogító egymásra találásunkon. Ennyi felesleges energiánk van, hogy a magunk dicsőítésével szórakozunk?! Ehelyett nyugodtan lehetett volna a kókuszpálmát nyiszálni. Vagy egy rendes rágcsálócsapdát kieszelni. Vagy egy majomcsapdát. De még azt sem próbáltuk ki, nem tudnánk-e tövisből halhorgot csinálni. Annyi teendőnk van, hogy ki sem látunk belőle, és akkor magunkat fényezgetjük?

– Na, mit szólsz? – kérdezte Abó.

– Éppen ezen gondolkodom – feleltem, a lehető legőszintebben.

– Tudod, mi ez?

– Tudom. A neved.

– No de miért?

– Önérzet-javító?

– Dehogya!

– Hanem?

– Vészjelzés.

– Aha! – mondtam, és csakugyan elkezdtem kapizsgálni. – Repülőknek, ugye? Hátha éppen erre száll valamelyik...

– Bár jönnének! De az utasszállítók sok ezer méter magasan húznak el. Amelyik itt lejjebb ereszkedik, legfeljebb azért, amiért a mi gépünk is. Kisgép pedig eddig sem tévedt erre, úgy látszik, kiesünk a fő csapásirányokból.

– Akkor nem tudom. *Szabad a gazda.*

– Gondolkoj, Bilhebolha! Nem vagy te hal, hogy ki se láss a pillepalackodból. Nem veszel észre valami furcsát benne?

Törtem a kis fejemet, amennyire csak bírtam. Csak nem akartam szégyenben maradni, tudatlan halhoz hasonlítani! Jobb híján felvettem:

– Miért „ABÓ”? Miért nem inkább „SOS”?

– Brávó, Bilhebolha! *Meleg, meleg.* Ha számíthatnék a repülőkre, ezt írtam volna ki. Csakhogy nem számíthatok rájuk. Kire számíthatok én még egyáltalán ezen a világon?

– Rám.

– Kedves vagy, Bilhebolha! De te itt vagy velem. Hogyan is tudnál kívülről segítséget hozni?

– Akkor a szüleidre.

– Sajnos tehetetlenek. Ha a hatóság sajnálattal közli, hogy nincs túlélő, nem tudnak mit tenni. Kénytelenek elfogadni. És főleg azért kénytelenek, mert nem fedezik fel a betűimet.

Már megint majdnem azt mondtam, hogy *szabad a gazda*, amikor hirtelen beugrott az a bizonyos Google Térkép. Hát persze! Ha a műholdak a Föld

minden kis négyzetméteréről képet készítenek, akkor ezek a hatalmas betűk szinte kiverik az ember szemét.

Teljesen izgalomba jöttem.

– Megvan! – kiáltottam. – Arra számítasz, hogy valamelyik tehetős kiböki a Google Térképen. Miközben lakatlan szigetet keres magának, meglátja, és rögtön segítséget küld.

– *Forró! Forró!* – ujjongott Abó, és nagyot szökellt örömeiben.

– Még nem *tűz*? – kérdeztem kicsit csalódottan.

– Még nem. – felelte Abó. – Ezeknek kisebb gondjuk is nagyobb annál, semhogy másokat megmentsenek. Nekik különben sem mond semmit az „ABÓ”.

– Akkor tényleg nem tudom.

– Dehogynem, Bilhebolha! Ki nem fogja soha abbahagyni a keresésem? Aki úgy jár-kél a világhálón, mint majom a pálmafán? És aki azt is tudja, hogy miért pont „ABÓ”? Na? Na?

– Tom!

– Hát persze, Bilhebolha! *Tűz! Tűz!*

*

Ennyi segítség után, kedves barátom, már nyilván te is rájöttél volna. Örömben meg is kérdeztem:

– Akkor lehet, hogy Tom már holnap értünk is jön?

– Sajnos ennek nagyjából nulla a valószínűsége. Azt el tudom képzelni, hogy Tom mindennap pásztázza ezt a vidéket, hátha nyomunkra akad, a Google viszont átlagosan úgy háromévenként frissíti a képeit. Tehát ha valami csoda folytán éppen az után készítenek új képeket erről a környékről, ahogy én kiraktam a betűket, akkor valóban nem lehetetlen, hogy itt pár nap múlva Tom hangját halljuk. Ha viszont éppen előtte készítették, akkor, sajnos, az is elképzelhető, hogy bő három év múlva szabadulunk.

Ezen teljesen elszontyolodtam.

– Mi a baj, Bilhebolha?

– Három év iszonyú nagy idő! – fakadtam ki.

Abó végtelen nyugalommal felelte:

– Mester! Elfelejtetted volna, mire tanítottál?

Csak a pillanat a tiéd.

Csak a pillanatot kell kitöltened.

Sorban, ahogy jönnek.

Könnyed lebegéssel.

A többit hagyd arra, akit illet.

Tudd meg, Dini Dani, elállt a lélegzetem. Mondhatnám, hogy a nagy megtiszteltetéstől: lám, Abók Szemefénye nem felejtette el, miként igyekeztem kimenteni őt az óceán halálos öleléséből. S talán még azt is gondolja, hogy nagy igyekvésem nem volt hiábavaló. Ám valójában az képesített el, hogy határozottan úgy éreztem: habár valóban az én szám mozgott akkor, mégsem én beszéltem.

Dehogy vagyok én mester!

Ülök és fülelek. Ennyi.

Ha szólnak, hallgatok a szóra.

Ha Abó azt mondja, Tom értünk jön, tudom: csak idő kérdése. Hiszek Abók Szemefényének. Zokszó nélkül vele morzsolgatom a pillanatok. Sorban, ahogy jönnek.

*

Én azt nem tudhatom megmondani, kedves Dini Dani, hogy ha mások arra hagyják a dolgaikat, akit illet, végül ez kedvükre való lesz-e, vagy nem. Én csak arról tudok beszámolni, hogy nem telhetett el több, mint kétszer hét nap, amikor egyszer csak távoli motorzúgást hallottunk. Éppen a kidöntött kókuszpálmánk bő termésének maradványát takargattuk le óriáslevelekkel kalyibánk szomszédságában. Odakaptuk fejünket a hang irányába, s egy egészen kicsi motoros hajót láttunk közeledni. Éppen felénk tartott.

Elképzelheted, mekkorát dobbant a szívünk.

Abó térdre rogyott és zokogott.

Az ismeretlen egyenruhások sűrűn ismételték: „Abó. Abó.” Abó bólított. Megrökönyödve mustrálgatták. Mintha vademberek lennénk. Akkor jöttem rá, hogy amióta lezuhantunk, egyetlen egyszer sem láthattam Abó arcát.

Igaz, ő sem az enyémet.

Amúgy engem nem is kerestek. Tudomást sem vettek rólam, ez az igazság.

Viszont nem is mustrálgattak.

Abó és Tom egy életre megpecsételték barátságukat. Amikor a reptéren megkérdeztem Abót, hogy most merre: Ausztráliába vagy Magyarországra, azt felelte:

– Most haza. De jövőre Tomhoz.

– Nem félsz megint repülőre ülni?

Megvonta vállát.

– Végül is a történet befejeződött. Nincs miért újra lezuhannunk.

Amikor a repülőgépen helyet foglaltunk, Abó önkéntelenül is megmarkolta ülése kartámaszát, és az egész repülőúton el sem akaródzott neki engedni. Jószerivel végig hallgattunk. Ő is, én is csendben pergettük közös filmünket, felidézvén ki-ki a maga változatát. Amikor aztán a pilóta zökkenés nélkül letette a gépet Budapesten, Abóból a megkönnyebbülés sóhaja szakadt ki:

– Hát nem megmondtam, kapitány?

*

Nohát, Dini Dani, emberfiának én még ennyit nem meséltem! Egészen besötétedett már. Ágyba, tengerész, éhesek a bolhák!